Mektep kitapları

VAKIT

Silâhları bırakma !

Bu kanunun tatbikatına ait talimatname hazırlandı

Konferans; Teşrinievvele kadar geri atılıyor !

16 ıncı Yıl * Sayı : 5552 | Tahrir Telefonu: 24379 | Pazar 25 HAZİRAN - (6 ıncı ay) - 1933 | İdare Telefonu: 24370 | Sayısı 5 Kuruş

Dün akşamki kasırga ve kazalar

Tafsilâtı 2 inci sayıfada

İstanbul - Edirne Yolu

Son zamanlarda İstanbul ile Edirne arasındaki ana yolun vaziyeti sık sık fikirleri işgal ediyor. Bir hafta, on gün evvel şark demiryolları idaresi otomobil ve otobüs rekabetine karşı bir tedbir olmak üzere Sirkeciden Edirneye kadar bir sabah postası işletmeğe başladı; bundan sonra İstanbul vilâyeti Edirne yolu ile Avrupadan İstanbula gelecek seyyahlara kolaylık olmak için yolun muhtelif noktalarına beynelmilel seyri sefer işaretleri koymağa teşebbüs etti. Nihayet İstanbul ile Edirne arasındaki yolun baştan aşağı asfalt yapılması için zaman zaman ele alınan ayrı bir proje bulunduğu da malûmdur..

Biz bu vaziyete bakarak İstanbuldan Edirneye kadar muntazam olmasa bile şöyle veya böyle otomobil ve otobüs işlemesine müsait bir şose bulunduğunu zannediyorduk. Fazla olarak İstanbul vilâyetinin de bu zan ve kanaatte bulunduğunu biliyorduk.. İstanbul Edirne yolu üzerinde beynelmilel seyrüsefer işaretleri koymak için resmî surette teşebbüslere girişildiğinden bunu anlıyorduk.

Halbuki seyrüsefer işaretleri konacak yerleri tayin etmek için giden heyetin geri gelmesinden sonra öğreniyoruz ki bütün bu zanlar, bu tahminler, bu bilgiler hep yanlışmış. Meğer İstanbuldan Edirneye kadar otomobil, yahut kamyonla gidip gelmek için hiç bir türlü kazayı ve tehlikeyi göze almak lâzımmış İstanbuldan asfalt ile başlıyan yol bir çok yerlerde bazan bir iz, bazan bir bataklık oluyormuş. Böyle bir yola nasıl olur da şose ismi verilebilir?. Ve böyle bir yoldan nasıl olur da Avrupadan otomobilli seyyahların serbestçe gelebileceği ümit edilebilir?. İstanbuldan yola beynelmilel seyrüsefer işaretleri koymak, yahut işaret konacak yerleri tayin etmek için giden heyetin otomobili bu yollarda batarsa ve battığı yerden dört beş saat çıkarılamazsa artık düşünmeli ki

Mehmet Asım

Devamı İkinci Sayıfada

Yalovaya

Kalamıştan hava yolile ilk müşteri

Yalovada iniş yerinin bulunmaması bir eksiktir

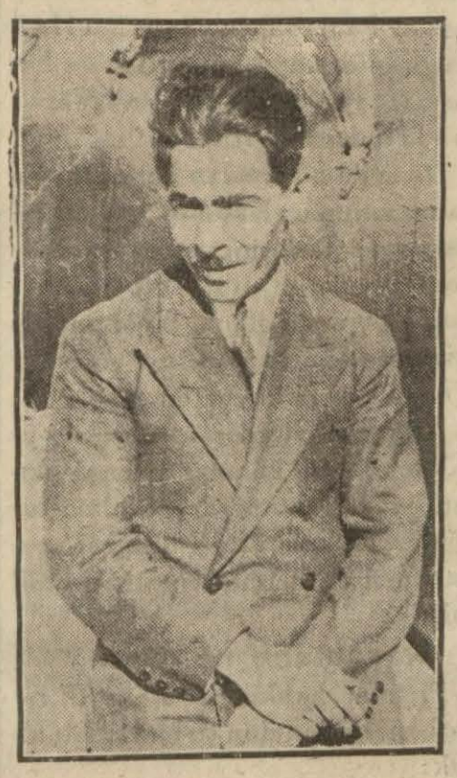

Vecihi Bey tayyaresi önünde ..

Cuma günü saat 12 de Vecihi tayyare mektebinin 2 numaralı tayyaresi yolcusunu alarak Kalamış Vecihi tayyare sahasından kalkmış, 12.30 da alovaya varmış ve bu ilk Kadıköy — Yalova hava tenezzühü olduğundan iniş için müsait bir saha bulmak mecburiyetile tayyare Yalova üzerinde bir çok turlar yaptıktan sonra millet çiftliği civarında bir tarlaya inerek yolcusunu bıraktıktan sonra Kalamışa dönmüştür.

Evvelki gün ilk defa tayyare ile yapılan Yalova hava seferi bir meydan ihtiyacının hemen nazarı dikate alınması lüzumunu ortya koymuştur..

Ölüm saçan tren !

İZMİR, 24 (Hususî) — İğirdire giden tren katarı Burhaniye istasyonu civarında, bir, kurşunlu civarında bir olmak üzere iki kişiyi ezdi. Dönüşte de bir hayvanı parçaladı. Tahkikat yapılıyor.

Londra Konferansı Pek Mühim İşlerle Meşgul !!

Talî komisyonlar bir arada mı, ayrı ayrı mı çalışacak. Müzakere gizli mi, aleni mi olacak? işte konuştukları bu..

Londra, 24 (Hususî) — İkıtsat konferansının müzakeratı her gün bir az daha mühimleşiyor (!) ve bir az daha canlanıyor (!). Hani "Bâbıâli„ hükûmetinin meşhur komisyonları vardı. O zamanlarda ağızlarda darbı meseldi: Bir işin çıkmamasını istiyor musun? komisyona havale et. İşte iktısat komisyonu da böyle yaptı

Dün, bütün gün talî komisyonların bir arada mı, yoksa ayrı ayrı mı çalışacakları münakaşa edildi.. Bu münakaşaya başka bir münakaşa zemini daha karıştı: Talî komisyonların müzakeratı gizli mi olacak, yoksa alenî mi?.

Bu uzun münakaşa, tam bir gün sabahtan akşama kadar, paranın istikrarını temin etmek istiyenler arasında oldu.

Diğer taraftan, iktısatçılar da tam beş saat mühim bir meseleyi müzakere ettiler: Komisyonda umumî müzakereye iştirak etmemiş olanlar, talî komisyonda hususî müzakerelere iştirak edebilirler mi, edemezler mi?.

Londrada Tevfik Rüştü Bey, Rus murahhası M. Litvinofla görüşüyor

Fransız murahhası M. Alber Saro, Koks ve Kolen

Bundan sonra post kavgasına girişildi: Bir şeyin reisi, bir şeyin umumî kâtibi olmak: ne mühim mesele değil mi?..

Halbuki konferansın temel taşı olan mesele, paranın iltizamî sukut neticesi, fiatların artması meselesi mevzuubahs edilince ne oldu biliyor musunuz?. Bir tek hatip çıkıp bir söz söylemedi..

Reis ısrarla sordu:

— Bu mesele hakkında söz söylemek istiyen yok mu?.

Tıs!..... Bütün dünyanın konuştuğu ve halline çalıştığı bu cidden mühim mesele hakkında söz söylemek istiyen bir tek hatip çıktı. Bir tek el kalktı. Bu el, Irak murahhasının eliydi!.

Siyasî özür !

Paris, 24 (Hususî) — Mösyö Daladier bir türlü Londraya tekrar gitmek kararını veremiyor. Bu

(Devamı 6 mcı Sayıfada)

Radyo meraklıları

Yarın akşam Mesut Cemili Viyanadan dinleyiniz

İstanbul Radyosundan:

Bir müddettenberi Viyanada bulunan İspikerimiz Mes'ut Cemil Bey 26 haziran pazartesi akşamı İstanbul saatile on bire beş kala Viyana radyosundan Türkçe ve Almanca hitabede bulunacak. Ve beraberinde götürdüğü Tanburu ile de bir kaç parça çalacaktır. Radyo makinası olanlar kolaylıkla Mes'ut Cemil Beyi Viyanadan dinleyebilirler.

Ege Ticaret odaları kongresi açıldı

İzmir, 24 (Hususî) — Ege mıntakası ticaret odası kongresi bugün merasimle ve 22 murahhasın iştirakiyle açıldı. Encümenlere aza ceçildi.

Fırka idare heyeti reisi İskenderiye seferlerinin kaldırılmaması için temennilerde bulunulmasını teklif etti. Bu teklif kabul edildi.

Kongre ikinci celsesini salı günü yapacaktır.

Belediyeler bankası

ANKARA, 24 (Hususî) — Belediyeler bankası nizamnamesinin hazırlanması bitmitir. Nizamname yakında vekiller heyetine verilecektir.

Eroin fabrikacıları

Yabancı memleketlerden gelenler, burada kimlerle nasıl tanıştılar? Bir kadın nasıl eroin kaçırıyordu ?

Beyoğlunda Kalyoncu kulluğundaki eroin fabrikasını işleten kaçakçılar hakkında zabıta tahkikata ehemiyetle devam etmektedir.

Tahkikat devam ettikçe kaçakçıların çevirdikleri fırıldaklar birer birer meydana çıkmaktadır. Yakalanan kaçakçılar cürümlerini tamamen itiraf etmişlerdir.

Bunların söylediklerine göre, Niko Safalyari isminde Pariste oturan bir Yunanlı geçen sene İstanbula gelmiştir. Bu Yunanlının maksadı, Türkiyeden Fransaya eroin ve afyon kaçırmak ve İstanbulda bir fabrika tesis etmektir.

Niko, İstanbula indiğinin üçüncü günü, Cemiyeti Akvamca mü -

(Devamı 6 mcı Sayıfada)

Eroin fabrikası olan evin kiracısı Koço

— Adaya gidelim, diyorsun ama hiç bir şeyim olmadığını düşünmüyorsun!
- Peki peki .. Sana bir mayo alırım karıcığım ..

Cizvitlik tarikatı ve müessisi !

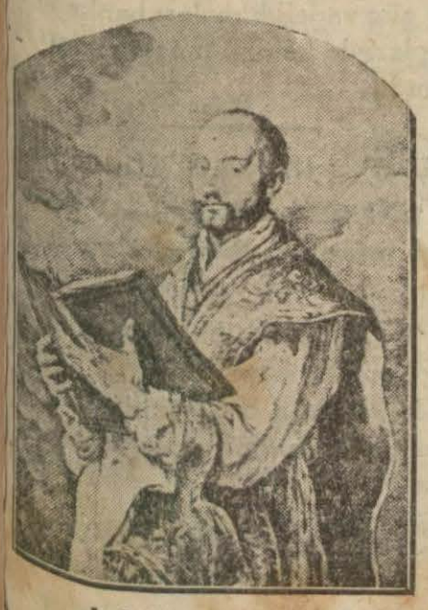

İnyas Loyola

İnyas Loyola cizvitlik denilen esrarengiz bir hıristiyan tarikatinin müessisidir. Bu tarikat ilk zamanlarda bir nevi dervişlik şeklinde olmuş, fakat sonraları bu dinî cereyan, siyasî, içtimaî bin türlü şekiller almıştır. Bu esrarengiz tariket nasıl başladı? Nasıl inkişaflar geçirdi? Cizvitliğin müessisi İnyas Loyola nasıl bir adamdır?

Bütün bunlar fevkalâde merakı bir macera silsilesi halinde yakında (Vakıt)ta intişar edecektir.

Istanbul - Edirne yolu

Başmakaleden Devam

memleketin yabancısı olan ecnebi seyyahların başına neler gelebilir?.

Bugünkü vaziyette Edirne ile İstanbul arasında otomobil ve kamyon geçecek yol bulunmadığını kabuletmek ve bu yolu asfalt falan değil, fakat hiç olmazsa yaz ve kış geçilebilecek bir hale getirmek lâzımdır.

İstanbul — Edirne yolu yalnız bu iki vilâyeti alâkadar etmez.. Ayni zamanda bu yol Tekirdağı ve Kırklareli hudutları içerisinden de geçtiği için dört vilâyet arasında müşterek bir vasıta demektir. Fakat bu yolun Tekirdağma ait olan kısmı vilâyet hududunun sonlarına tasadüf ettiği için esasen fakir olan Tekirdağı bütçesinden buraya para ayırtmak adeta mümkün değildir. Şu halde olsa olsa İstanbul — Edirne yolunu ancak diğer üç vilâyetin üzerine almaları lâzım gelecektir. Fakat bu da kolayca yapılacak bir iş gibi görülememektedir.

Zira İstanbuldan Edirneye kadar olan yol 300 küsur kilometre uzunluktadır. Bu uzunlukta bir yolu yapmak için aşağı yukarı iki, üç milyon lira sarfma ihtiyaç vardır. Yolun inşaatı bittikten sonra bile yalnız mütemadî tamirat için gene her sene iki üç yüz bin lira sarfı icap edecektir.

Bu itibarla İstanbul — Edirne yolunu hususî vilâyet meselesi şeklinde telâkki etmektense bir devlet meselesi olarak görmek ve yolu gene devlet vesaitiyle karşılamak daha doğru olur. Hiç olmassa Nafıa Vekâleti İstanbul, Edirne, Tekirdağı ve Kırklarelinden aldığı hisseleri bu vilâyetlere bir kaç sene için bırakmalıdır. Ondan sonra bu vilâyetler bu yolun esaslı tamiratını yapmalıdır. Hulâsa İstanbul — Edirne yolunun ayni zamanda Türkiyeyi Avrupaya bağlıyan ana yol olduğu nazarı dikkate alınarak icap eden tedbirleri almalıdır.

Mehmet Asım

Bulgaristan

Siyasî cinayetlere karşı şiddet

Sofya, 24 (A.A.) — Siyasî cinayetler yapanlar ile, muharrikleri ve şeriki cürümler için idam ve yataklık edenler için ağır hapis cezalarını ve bunlara müteallik davalarda gayet basit bir usulü muhakeme takibedilmesini derpiş eden bir kanun lâyihası mebusan meclisine verilmiş ve dün gece kabul edilmiştir. Meclis bundan sonra muhtelif grupların istizah takrirlerini müzakere etmiştir. Makedonyalılardan bazılarının öldürülmeleri hakkında olan bu istizah takrirlerinin tevdiinden sonra Dahiliye nazırı M. Guirguenoff ve Başvekil M. Muşanof izahat vermişler ve meclis bu cinayetleri takbih ve hükûmete bu cinayetleri tenkil için ittihaz etmiş olduğu tedbirler dolayısiyle itimat beyan eden bir takriri kabul etmiştir.

SON HABERLER

VAKIT'ın Hususî Haberleri

Müthiş Sıcaklar ve Kasırga

Dün akşamki şiddetli kasırga yüzünden bazı kazalar oldu

Kalkavan zade vapuru Unkapanı köprüsüne çarptı. Bir kotra kayboldu, üç sandal parçalandı.

daha on gün önceye kadar yazın hâlâ gelmediğinden şikâyet eden İstanbullular dün boğucu müthiş bir sıcakla bunaldılar. Daha sabahtan başlıyan ve bir aralık güneşte 35 santigradi bulan sıcaklık tahammül edilemez bir dereceyi bulmuştu. Sokalarda ceketleri kollarında dolaşanlar eksik değildi. Soğuk şeyler satılan dükânların önleri fevkalâde kalabalıktı. Bu itibarle souk meşrubat satanlar dün, kışın çok soğuk günlerinde kömür cülerin duydukları memnuniyeti duyuyorlardı.

Gündüzün bu sıcağından sonra akşam saat yirmi buçuğa doğru âni bir kasırga çıktı. Saniyede 18 metre sür'atle esen rüzgâr ortalığı alt üst ediyor, sokaklarda toz bulutlarından gözgözü görmüyordu. Rüzgâr, dükânların tabelâlarını söküyor, evlerin damlarından sokaklara kiremitler düşüyordu. Bunun için sokaklarda dolaşmak bir hayli tehlikeli bir hal almıştı. Halk telâş içindeydi. Herkes kapalı bir yere gitmek için acele ediyordu. Kasırga bu vaziyette yarım saat sürdü. Sonra şiddeti azaldı ve saat yirmi iki buçuğa doğru tamamile kesildi.

Kazalar

Kasırga limanda veşehirde bazı kazalara sebep olmuştur. Veli, Rıza, ve Dursun isimlerinde üç kişiye ait Sirkeci iskelesinde bağlı bulunan üç boş sandal fırtınadan parçalanmıştır.

Kahveci Mehmet Ali Efendinin Yenikapı iskelesine bağlı bulunan boş kotrasının fırtına esnasında çimasi kopmuş, kotra Marmaraya açılmış, bir daha bulunamamıştır.

Kalkavanzadelere ait Kalkavanza de vapuru Haliçte demirinni birini koparmış, vapurun kıç tarafı Unkapanı köprüsüne çarpmıştır. Gemi diğer demirile bağlı bulunduğu için bu müsademe o kadar şiddetli olmamış, yalnız köprüdeki elektrik direklerinden birisi iğrilmiş, elektrik şirketi bu vaziyet üzerine cereyanı kesmek mecburiyetin de kalmıştır. Kalkavanzade vapuru esasen fırtına da hafiflemiş bulunduğu için, biraz sonra tekrar açılmış ve demirlemiştir.

(A. K. A. Y.) idaresinin Salıpazarı önünde bulunan Fenerbahçe vapuru da fırtınadan demirini taramış, denize açılmıştır. İstim üzerinde bulunmadığı için makineleri işlemiyen vapur fırtınanın tesirile Yenikapıya sürüklenmiş, liman idaresi geminin istimdat işaretleri üzerine iki romorkör göndermiş, bunlar Fenerbahçe vapurunu Haydarpaşa önünde bulmuşlar ve Fenerbahçeye çekmişlerdir. Vapur orada demirlemiştir.

Denizde bunlardan başka bir kaza olmamıştır. Kadıköy ve Haydarpaşa seferlerini yapan vapurlardan fırtınanın en şiddetli zamanında denizde olanı bulunmadığı için bir kaza olmamıştır. Bu seferler intizamını kaybetmemiştir.

Fırtına yüzünden şehirde de ufak tefek bazı kazalar çıkmış, yıkılan bahçe tahtaperdeleri olmuştur ağaçlar sökülmüştür. Telgraf muhaberesi de fırtına esnasında kesilmiştir.

Rasathane ne diyor?

Fırtına hakkında Kandilli rasathanesinden dün şu malûmatı aldık:

"— İstanbulda havalar çok sıcaktı. Akşam üstü Balkanlardan gelen soğuk hava cereyanile buradaki sıcak hava cereyanı bir mübadele olmuş, âni olan fırtına bu yüzden çıkmıştır.

Fırtınanın sür'ati, en şiddetli zamanında saniyede 18 metreyi bulmuştur.,,

Mektep kitaplarının bastırılması hakkında bir talimatname hazırlandı

Kitaplar müsabaka ile yazdırılacak, bastırılması münakasa ile kitapçılara verilecektir

ANKARA, 24 (Hususî) — Mektep kitapları hakkındaki kanunun tatbikine ait talimatname, Maarif vekâletince, hazırlanmıştır.

Talimatname vekâlet tarafından bastırılacak kitapların ne suretle bastırılacağı hakkında uzun izahat vardır. Her hangi bir ders yılı için lâzım olan kitabı vekâlet bir mütehassıs veya bir heyete yazdıracak, veyahut kitabın telifi için muallim ve mütehassıslar arasında bir müsabaka açacaktır. Kitabın mülkiyet hakkı üç yıl için Maarif vekâletine ait olacaktır. Talimatnamede müsabakanın ne şekilde açılacağı, kazanan her kitabın müellifine verilecek telif hakkı ve mükâfat miktarı ve müsabaka müddeti tesbit edilmiştir.

Seçimde kitabın dil, üslûp ve pedagojik kıymetleri aranacaktır. Basılacak kitabın kıt'ası, kâğıdı, harflerinin nev'i ve puntuları ve diğer vasıfları vekâletçe tesbit edilecek tabı için kitapçılarla tabılar arasında kapalı zarf usulile bir münakasa açılacktır.

Maarif vekâleti hissesi olarak her basılışında kitapların maliyet fiati üzerine yapılacak zamların yüzde nisbeti şöyle olacaktır:

İlk mekteplerin ilk üç sınıfta seri halinde kitaplar da 6, ayrı kitaplarda 7, son iki sınşfta seri halinde 7, ayrı kitaplarda 8, orta mekteplerde ve meslek mekteplerinin seri halindeki kitaplarında 14, ayrı kitaplarda 16, liselerin birinci sınıf seri kitaplrramda 16, ayrı kitaplarda 18, lise ikinci sınıfta seri kitaplarda 18, ayrı kitaplarda 20, üçüncü sınıfta seri ve ayrı kitaplarda 20 dir.

Müelliflere verilecek telif hakkının, kitabın bir yıllık mülkiyeti ne nazaran, hesabında esas tutulacak nisbetler de şöyledir:

İlk mekteplerin ilk üç sınıfında seri halinde 5, ayrı 6, son iki sınıfın da seri 6, ayrı 7, orta mekteplerde ve meslek mekteplerinde seri 12, ayrı 14, lise birincide seri 14, ayrı 16, lise ikincide seri 16, ayrı 18, üçücüde seri 18, ayrı 20.

Telif hakkı, biri kitabın basılmasına başlanırken diğeri basıldıktan sonra, iki taksitte ödenecektir. Bir yıl için verilecek telif hakkının mektep derecesine göre kaç liradan aşağı ve yukarı olacağı şu suretle tesbit edilmiştir.

İlk mekteplerde asgarî beşyüz, azami altıyüz, orta mekteplerde ve meslek mekteplerinde seriler için altıyüzle sekizyüz, münferit kitaplarda sekizyüzle dokuzyüz, lisele rin serilerinde yediyüzle dokuzyüz, münferit kitaplarda sekizyüzle bin lira verilecektir.

Muhtarlık işlerinin belediyelere devri

ANKARA, 24 (Hususî) — Dahiliye vekâletind müsteşarın reisliğinde umum müdürlerden müteşekkil bir komisyon, muhtarlık vazifesinin belediyelerce görülmesi hakkındaki kanuna dair nizamnameyi hazırlamakla meguldür. Komisyon nizamname hakkında vilâyetlerin de fikirlerini alacak ve bir kaç mıntakada tecrübeler yapıldıktan sonra hazırlanacak nizamname vekiller heyetine verilecektir.

Muhafızgüçlüler Keşanda

Keşan, 24 (A.A.) — Muhafızgücü bisikletçileri saat 12 de Keşana geldiler. Kaza memurini erkânı ile İdman yurdu tarafından karşılandılar. Yarın Geliboluya gideceklerdir.

Reisicümhur Hz. Sergiyi gezdiler

ANKARA, 24 (A.A.) — Reisicümhur Hazretleri bu sabah saat 9.30 ta İsmet Paşa kız enstitüsünü teşrif buyurarak mektebin sergisini gezmişler, sergi dairelerinde, bilhassa tabahat ev idaresi, tiftik - yapağı ve şapka kısımlarında gösterilen eserler üzerinde alâka ile durmuşlardır.

GaziHazretleri, müdüriyet odasında biraz istirahat buyurduktan sonra saat onu 10 geçe müesseseden ayrılmışlardır.

Silâhları bırakma konferansı ne oluyor ?

Londra, 24 (A.A.) — Gazetelerin ekserisi büyük devletlerin silâhları bırakmak konferansını 3 temmuz toplanışından sonra teşrini evvele tehir etmeğe karar vermiş olduklarını bildirmektedirler.

Bir ziyafetin manası

Londra, 24 (A.A.) — M. Mac Donald tarafından Litvinoff'un yemeğe davet edilmesi gazeteleri âlâkadar etmiştir.

"Ssmorning post,, gazetesi, bazen resmen düşman olarak kendini ilân etmiş olan devletlerle iş yapmanın lüzumunu tanımakla beraber, M. Mac Donald'ın davetini tasvip etmemektedir.

Ingiltere - Rusya

Londra, 24 (A.A.) — Manchester Guardian gazetesi gelecek pazartesi günü hariciye nazırı M. Sir John Simon ile M. Litvinoff arasında vuku bulacak mülâkat ve İngiliz Rus ticareti hakkında M. Baldwin'nin yaptığı imalar dolayısile yazdığı bir fıkrada diyor ki:

"Bu haller İngiliz hükûmetinin Sovyetler birliği ile yeni ticaret muzakerelerine girişmeği düşündüğünü göstemektedir.,,

Maarif vekâleti neşriyatının satıcılığı

ANKARA, 24 (A.A.) — Maarif vekâleti, neşriyatının umumî satıcılığını üç sene müddetle bir müteahhide vermeyi kararlaştırmıştır. Münakasa artnamesi Devlet matbaasından alınacaktır. Münakasa 25 haziranda başlıyacak ve ihale 5 temmuz salı günü İstanbulda Devlet matbaasında yapılacaktır. İşe girecek müteahhitlerin 2500 liraya kadar muvakkat teminat vermesi ve iş üzerinde kaldığı takdirde bunu 5000 liraya doldurması, matbaa depolarında teslim alacağı kitaplar için kıymetine göre 31, 91 gün vadeli bonoları banka mektuplariyle temin etmiş olmaları lâzımdır.

Adliye intihap encümeni

ANKARA, 24 (Hususî) — Adliye müsteşarı bana şunları söyledi:

"—Adliye intihap encümeninin toplanması, bazı sebeplerle, geç kalmıştır. On beş, yirmi güne kadar toplanacağını ümit etmekteyiz.,,

Son haberlerimizin devamı 6 ıncı sayıfamızdadır

Yeni Eserler :

Anadoluda yüksek Türk eserleri

Birinci kısım; Kayseri ve Niğdedeki Türk eserleri. Yazan, Darülfünun sabık arkeoloji müderrisi M. Alber Gabriel. 1931 de Pariste Ede Bokkard tarafından basılmıştır.

Son rubu asırlık bir zamanda memleketimizde tarih, arkeoloji, Lengüistik sahalarında ciddî tetkikler yapılmağa başladığı malûmdur. Son zamanlarda bu yolda yapılan himmetler hakikaten ciddî ve faydalı neticeler vermektedir.

Bir taraftan Türk ilim adamlarının, diğer taraftan ilmî araştırmalar yapan müsteşriklerin faaliyetleri, son zamanlarda adetleri oldukça bir yekûn tutan kıymetli eserler meydana getirmiştir.

İşte ismini yukarıya yazdığımız kıymetli eserini Türk irfan âlemine hediye etmiş olan M. Alber Gabriel de bu kıymetli müdekkiler arasında bulunmaktdır. Muhterem âlim, Türk darülfünunu müderrisliğinde bulunurken 1926 dan itibaren her sene tatil zamanından istifade ederek 1930 senesine kadar fasılasız olarak Anadolunun en maruf tarihî şehirlerini gezmiş, tetkikler yapmış, muhtelif Türk eserlerinin plân ve fotografilerini almış ve bu suretle Anadolu şehirlerindeki mimarî kıymetleri çok yüksek şaheserleri canlı olarak bize tanıtan eserini vücude getirmiştir.

Muhterem müellif, gezdiği bir çok şehirlerden toplamış olduğu eserleri bir kaç kısma ayırarak bunun birinci kısmı olan Kayseri ve Niğdedeki Türk abidelerini neşretmiş ve memleketimiz Anadolu sanat tarihi cihetinden yüksek bir eser daha kazanmıştır. Değerli sabık müderrisimize bu eserinden dolayı Türk irfanı namına teşekkire borçluyuz. Bence şükranı icap ettiren diğer bir nokta da darülfünunumuza müderris olarak getirilen bir âlimin hizmet müddeti zarfında şubesine ait tetkikler ile bize canlı bir eser bırakmış ve emsalini gördüğümüz diğer bir kısım ecnebi müderrisler gibi elini, kolunu sallıyarak memleketine dönmemiş olmasıdır.

* * *

Bu kısa mukademeden sonra eserin içindeki kısımlar hakkında bir icmal yapalım Yukarda yazdığımız üzere eser, Kayseri ve Niğdedeki sanat cihetinden yüksek kıymeti olan Türk eserlerinin tetkikine aittir.

Kitabın baş tarafında küçük kıtada bir Anadolu haritasiyle Kayseri vilâyetini gösteren diğer bir harita görülür. Bundan sonra Trans criptıon ve bibliyographe kısımlarını müteakip Kayseri şehrindeki abidelere giriliyor.

Müellif eserinin birinci kısmında Kayserinin tarihine ve topografyasına ait malûmat vererek kitabını güzel bir şehir plâniyle süsledikten sonra burada yüksek kıymeti olan cami, medrese ve türbelerin plânlarını gösterip tariflerini yapıyor. Eserin Kayseri faslı yedi kısma ayrılmıştır: Birinci kısım Kayserinin topografik ve istorik vaziyeti, 2— Kale gibi askerî binalar, 3 — Camiler, 4 — Medreseler, 5 — Türbe ve künbetler, 6 — Mülkî binalar, 7 — Sultan hanı. Bu yedi kısmın mecmuu yüz büyük sayıfa tutmaktadır.

Eserde, fotograf ve plânlariyle tarifleri yazılan abideler Ulu cami, Külük camii, Hont Hatun camii ve medresesi, Hacı kılıç, Lala paşa, Kurşunlu camileriyle Çifte medrese, Saracetin, Sahibiye, Köşk, Hatuniye medreseleri ve Çifte künbet, Düz künbet gibi sair türbe ve künbetlerdir.

Plândan maada her binanın maktaını gösterir resimleri ve bazı kısımları yıkılmış binaların hali aslisine ircaı suretiyle resmedilmiş şekilleri tasvir edilerek bina hakkında karie kavrayışlı bir fikir verilmesine de çalışılmıştır..

* * *

Eserin bundan sonra gelen ikinci faslı ise Niğdedeki binalara aittir; Bu da Kayseri faslı gibi tertip edilmiş ve beş kısma ayrılmıştır.

Birinci kısım, Niğdenin tarihi ve topografi vaziyeti, 2 — Niğdedeki askerî ve mülkî binalar, 3 — Cami ve medreseler, 4 — Türbeler, 5 — Niğde vilâyeti dahilindeki eserlerden Bor kazasındaki binalar, Kemer hisar ve Ulu kışladır.

Bu fasıl, Kayseriye nisbetle daha az olup elli altmış sayıfa tutmaktadır.

Kitabın sonunda, kitap içindeki yüz üç resim ve plândan başka en nefis surette basılmış yüz yirmi fotoğraf vardır. Bunun yetmiş üçü Kayseriye ve kırk yedisi de Niğdeye aittir.

Memleketimizin çok kıymetli abidelerinin mimarî cihetinden ehemmiyetlerini gösteren bu eserin — Bedelinin yüksek olması itibariyle — her münevver, hattâ mimarî şubesine mensup her müteahassıs tarafından tedarik edilebilmesi müşküldür. Millî eserlere lâyık oldukları kıymeti veren Maarif Vekili Dr. Reşit Galip Beyefendinin Vekâlete merbut kütüphanelere birer nüsha almak suretiyle bu kitabın birer nüshasını Türk münevverlerinin önlerine koyacaklarına eminim.

Uzun çarşılı oğlu
İsmail Hakkı

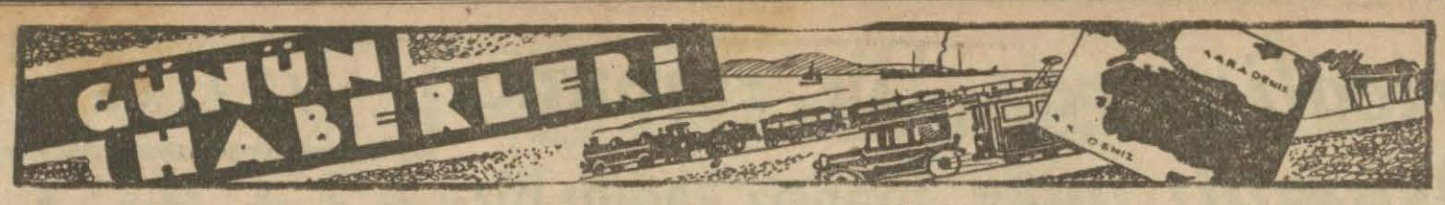

Darülfünun

Nakil işleri, tamir ve yeni tadiller

Darülfünun fakültelerinin yeni binalarına taşınma hazırlıkları iyiden iyiye başlamış bulunmaktadır. Tıp ve fen fakültelerine tahsis edilen şimdiki darülfünun binasının alt katı bugünlerde tamamiyle boşaltılmış bulunacaktır. Bu boşalma işi bitince hazırlanan projeler mucibince binada tamirata ve tadilâta başlanacaktır.

Edebiyat, hukuk ve ilâhiyat fakültelerine tahsis olunan fen fakültesi binasının da boşaltılması na bugünlerde başlanacaktır. Bu binanın üst katında bulunan yüksek muallim mektebi talebesi için başka bir bina aranmaktadır.

Askerî tıbbiyenin işgal edeceği İstanbul lisesi binası, eski düyunu umumiye binasında yapılacak tamirattan sonra boşaltılacaktır. Temmuz, ağustos ve eylül aylarında taşınma işleri tamamiyle bitirilmiş olacaktır.

Öğrendiğimize göre bugün alâkadar komisyonların iştirakiyle Profesör Malşin riyasetinde bir içtima yapılarak nakle ait işler üzerinde amelî tetkikat yapılacaktır.

İslahat heyeti şimdiki muvakkat kadro işleriyle meşgul olmaktadır. Kadrolar Profesör Malş tarafından hazırlanmakta olup, yakında şehrimize gelmesi beklenilen Maarif Vekilimiz Dr. Reşit Galip Bey tarafından tetkik edildikten sonra kat'î şeklini almış bulunacaktır.

İskenderiye

Seferine Ege bir kere daha girecek

Seyrisefain idaresinin İskenderiye seferlerinin kaldırılması hakkında verilmiş olan karardan vaz geçildiği veya vaz geçilmek üzere olduğu yolunda ileriye sürülen ihtimalleri dün mevzuubahs etmiştik.

Dün Seyrisefain idaresine müracaat ederek bu hususta malûmat istedik. Bize şunlar söylenildi:

"— Seyrisefain idaresi şimdiki şeklinde ay sonuna kadar faaliyette bulunacaktır.. İskenderiye postaları da haziran sonuna kadar devam edecektir. Temmuzdan itibaren seferlerin devam edip etmiyeceğini bilmiyoruz. Bu, yeni idarenin ve İktısat Vekâletinin bileceği bir iştir.,,

Pamuk mahsulü

Adana ticaret ve zahire borsasında hazırlanarak İstanbul ticaret odasına gönderilen istatistiğe göre, mayıs ayı zarfında Adanadan 1338 balya pamuk ihraç edilmiştir. Bu mevsim bidayetinden mayıs sonuna kadar çıkarılan pamukların yekûnü 13054 çemberli balyadır.

1932 senesinde aynı müddet zarfında ise ihracat 66698 balya idi.

Tahminlere göre, bu seneki mahsul asgarî 54.000 balya tahmin edilmektedir. Dünya pamuk mahsulü ise Amerika ziraat dairesince 13.002.000 balya olarak tahmin edilmiştir.

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete
İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu
Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik:	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlân ücretleri :

Ticari ilânların ilân sahifelerinde santimi 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.

Resmi ilânların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük ilânlar :

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Yeni inhisar

Ellerinde ham afyon inhisarı olanlar

Uyuşturucu maddeler inhisarı hakkındaki kanuna nazaran neşir tarihinde ellerinde evvelki senelerden mahsullerinden ham afyon stoku bulunduranlar bu stokları on beş gün zarfında mahallin en büyük mülkiye memuruna bir beyanname ile bildirmeğe mecbur oldukları tebliğ olunmuştu.

Bu müddet bitmiş ve vilâyete iki yüz kadar tüccar tarafından beyanname verilmiştir. Bu beyannameler vilâyet tarafından Vekâlete gönderilmiştir.

Beyannamesi verilmiş olan ham afyonlar 31 kânunuevvel 1933 tarihine kadar sahipleri veya bunları satın almış olanlar tarafından ihraç olunabilecektir. Bu suretle ihraç edilecek afyonların beyannamelerin mutabakatini inhisar idaresi kontrol edecektir.

Müddeti zarfında beyanname vermiyenler veya verdikleri beyanname mündericatı hakikate muhalif olanlar bizzat ihraç hakkından istifade edemiyeceklerdir. Bu gibilere ait afyon stokları ile 31 kânunuevvel 1933 tarihine kadar ihraç olunmıyan stoklar inhisar idaresine teslim olunacaktır.

İnhisar idaresi bu stokları sattıkça bedellerine masraf ve komisyonu indirttikten sonra sahiplerine ödiyecektir.

Bir maddenin tefsiri

Mübadele ve teffiz işlerinin kat'î tasfiyesi ve intacı hakkındaki kanunun 5 inci maddesinin tefsiri:

Tefsir No. 189 — 1771 numaralı kanunun beşinci maddesinde münderiç (İşgal) kelimesi mutlak olarak zikredilmiş olduğundan, kanunun neşri tarihinde gerek fuzulen ve gerek teffiz ve tahsis ve ya isticar ve satın alma suretlerile hükûmete ait mebani işgal eden meskene muhtaç harikzedeler, kanunun hükümlerinden istifade ederler.

Şu kadar ki, bu harikzedelerin kanunun neşri tarihinden evvel vesikalarını hükûmete vermiş olmaları ve hükûmetçe de bu tarihten evvel veya sonra bu vesikaların tetkiki neticesinde harikzedenin meskene muhtaç ve hakkı kanuniyi haiz olduğunun kabul edilmiş bulunması şarttır.

Kanunun neşrinden evvel hükûmetçe bunlara devredilmiş olan mebani araya bir şahsı salisin hakkı girmiş olmak itibariyle bu hükümden müstesnadır.

15 Yıl Evelki VAKIT

25 Haziran 1918

— Siyasi sansörün lağvinden sonra askeri sansörün vazifesi gayri vazih bir şekilde kalmıştır. Bazı gazetelerin yazdıklarına göre, askeri yazılar askeri sansöre gönderilecektir. Maamafiyh tahkikatımıza göre bu haber doğru değildir. Hiç bir yazı askeri sansöre gönderilmiyecektir.

Bundan sonra gazetelerin tabi olacakları tahdidat kanuni şekli haiz olacak ve mesuliyet deruhte edilmek şartiyle her türlü neşriyatta bulunulabilecektir.

— Halep valisi Bedri Beyin istifa ettiği haber alınmıştır.

— Kırımda, memlekette mevcut bütün anasırın iştirakiyle yeni bir hükûmet kurulmuştur.

— Rauter ajansının Nevyorktan aldığı haberre göre Amerika sosyalistlerinden mürekkep murahhas heyeti Londradaki İngiliz amele konferansına iştirak edecek ve sonradan Fransız, İtalyan sosyalistlerile müzakere etmek için Paris ve Romaya gidecektir.

SOHBETLER

Nakil vasıtaları pahalıdır

Hayat ucuzladı. Öylesine ucuzladı, ki "aç tavuk kendini arpa ambarında zannedermiş,, meseli, kimsenin aklına gelmez oldu.. Etin okkası kırk kuruş, palamutun tanesi bir kuruş, kabak yüz paraya, fasulye ucuz, un ucuz, yumurta ucuz, yemiş ucuz. Velhasıl bütün yiyecek mevat sahiden "Sudan ucuz!.,,

Yalnız pahalı olan iki şey var: Su — Bir bardağı yüz para ve nakil vasıtaları..

Nakil vasıtalarının pahalılığı bu ucuzluk içinde kendini çok daha fazla hissettirmeğe başladı.

Evvelâ otomobil ve otobüslerden başlıyalım. Fatihten Şişliye otomobil iki yüz küsur kuruş tutar.... Kadıköyünden Fenerbahçeye, otobüsler adam başma on bir kuruş alıyorlar.

Bu fiat pahalıdır. Öylesine pahalıdır, ki şoförler bile fahiş para aldıklarının farkındadırlar. Pazarlık ediyorlar..

Taksi saatinin yüz yirmi yazacağı bir yere seksen kuruşa gidiyorlar..

Otobüslerde, ayni usul cari.. On bir kuruş vereceğiniz bir yere, pazarlık ederseniz, sekiz buçuk kuruşa gidersiniz.

Her halde ne otomobil, ne de otobüs, zararına adam taşımaz. Demek, ki taksi ve tarife harici ucuz fiat onlara gene kâr temin ediyor. Şu halde neden taksi ücretleriyle, otobüs tarifelerinde tenzilât yaptırılmıyor?. Neden Ahmedin yüz kuruşa gittiği yere, Mehmet elli kuruşa gitsin? Ahmedin taksiye güvenerek resmen aldatmasıdoğru mudur?..

Her halde, bu aldatılmanın önüne, pazarlığa mani olarak geçmek doğru değildir. Bu, ucuzluğun önüne geçmek olur. Mademki otomobillerin yüzde sekseni pazarlıkla işliyorlar, demek taksi fiatları yüksektir. Ucuzlatmak lâzım..

Gelelim meselenin can damarına: Tramvay fiatları çok yüksektir. Harbiyeden Fatihe, birinci mevki 12 kuruştur. Gidip gelme 24 kuruş eder. Bu yirmi dört kuruş, üç okka ekmek parasıdır. Bir aile babası, evine günde bir buçuk okka ekmek alan bir aile reisi, yurdunun iki günlük nafakasını, bu nafakayı kazanmak için gittiği işin yol masrafı olarak harcıyamaz.. Harcamamalıdırda.

Otomobil ve otobüs fiatlarının fahiş olduğunu, bizzat şoförlerin ucuz gitmeleriyle isbat ettik. Tramvay ücretlerinin pahalı olduklarını da, bu şirketlerin lüzumundan fazla kâr ettiklerini göz önüne getirerek isbat ederiz. Eğer tramvay ücretleri, yarı yarıya inerse, şirket müdiran ve erkânı gene bugünkü dolgun maaşlarını alırlar, gene şirkete lâzım olan ihtiyat akçesi ayrılır ve temettü olarak ta yüzde beş dağıtmazlar da, yüzde iki buçuk dağıtırlar.

Ne yapalım, biraz daha az kazansınlar. Fakat halkımız gıdasının bir misli parasını şirkete vermesin.

Nakil vasıtaları pahalıdır, ucuzlatmak elzemdir.

Selâmi İzzet

"Osmanlı ricali vardı, lâkin bir Osmanlı milleti yoktu.,,

Meselesi hakkında Atinada Dr. Mösyö Josephidis'e

— 2 —

Zannederimki ogünlere tesadüf ediyor. Fransanın sayılı ediplerin den M. Gaston Deschampsde İstan bulda patriği ziyaret ediyordu.

Müttefik Balkan devletinin muzafferiyeti ve Yoakimin ölmesi üzerine bu zat Figaro gazetesinin 2 Kânunusani 1912 tarihli nüshasında şunları yazıyor:

"İstanbula gelir gelmez elime Rumca yazılı bir kaç kart verdiler. İstanbul patriği, hoş geldiye, nezdime bir takım kimseler göndermişti. Vakia bu zatlar rahip kıyafetinde değildiler. Pek şık redengot ve jaketler giymişlerdi. Fakat rahiplere sarsılmaz rabıtalarla bağlı idiler. Rum ruhbanı asırlardanberi millî ananelerin muhafızlarıdır.

Bunlar, feth ve işgallerinden sonra şark hıristiyan imparatorluğunun harabeleri üzerinde, asırların tevalisile müruru zamana uğramıyacak olan Yunan milliyetinin canlı bir protestosu olmak üzere duruyorlar.

"Kudsiyetlû patrik lûtfen ve tenezzülen kendi payihtahtları olan bu yuce şehre geldiğimi duydukları haber aldığım vakıt cidden memnuniyetim son dereceye gelmişti.

"Uzun bir seyahatten, İstanbulun o pis kaldırımlarından geçtikten sonra, nihayet köhne Bizansın kalpgâhına, Fener mahallesine vardık. Arabamız durdu. Arkadaşımla beraber büyük, fakat kapalı bir kapının önünde bulunuyorduk.. Patrikhane mihmandarı bize dediki vaktile bu kapıdan patrikhaneye girilirdi. Fakat 1821 de patrik Grigorios Sultan Mahmudun emrile bu kapının üstünde asıldı. Allahın hikmetinin tayin ettiği zamanda, o cinayetin cezası verilince açılacaktır.

" Girdiğimiz odanın kapısı usulla açıldı. Sessiz, sedasız, bir hayal gibi, birden bire, eski zamanın ceset peyda etmiş bir hayaleti gibi içeriye sakin, sarı, büyük bir ihtiyar girdi. Uzun sakalı bütün bütün ak idi. Elbisesi bir biçim olup en adî papasla bir olmak ve musibet gören milletinin matemini tutmak için bililtizam karanlık bir renkte yapılmıştı. Fakat bu matem elbisesinin üstünde kıymeti takdirden vareste bir mücevher parlıyordu. Bu, şark hıristiyan imparatorluğuna remz ve işaret olan ve asırlardanberi bir an'ane olmak üzere patrikten patriğe geçen bütün milletin emel ve ymidini temessül ettiren Bizansın kanatları açılmış altın kartalıdır.

"Yoakim bana öyle tatlı bir dille hitap etti ki, şüphesiz St. G. de Nizianze de, St. Jeande de, Chrysostome de, Kardinal Bessarion'da fikirlerini ifade için ancak bu beyan tarzını ihtiyar edebilirlerdi.

"İşte patrik Yoakimin bana söyledikleri:

"Efendiler! Ben biçare bir rahipten başka bir şey değilim. Esarete düşmüş bir koyun sürüsünün zavallı çobanıyım. Cismanî hiçbir kudretim yoktur. Hayatım tehlikeli, vaziyetim güçtür. Her dakika, ırkıma, mezhebime, milletime yabancı olan bir kuvvetin karakuşî hükümlerine tabiim. Seleflerimin tarihini, çektiklerini, tabi oldukları keyfî muameleleri, can çekişmelerini siz pek âlâ bilirsiniz. Bütün bu felâketlere rağmen onlar nevmit olmadılar. Onların mezara yaklaştıkları vakit - ki ben de şimdi kendilerini takibediyorum - veridkleri en son nasihatler hıristiyanları teşvike dairdi. İmdi, ben de, efendiler, istikbalden eminim! Siz Fransızsınız. İdeal besliyen bir millete mensup olmakla müşerrefsiniz.. Dünyada her kesten iyi anlarsınız ki ben de bir ideal temsil ediyorum. İşte maddî aczime rağmen bana büyük, tükenmez zir kuvvet veren bu idealdir.. İdeal, ergeç, emri vaki denilen vahşete galebe edecektir. Manevî kuvvetler mağlûp edilemezler. Fikre hiç bir şey karşı gelemez. Bu fikir canlıdır. Dört asırdanberi bizi koruyan bu fikirdir. Bizim kurtulmamızı tebşir eden yakın şafakın ilk parıltısını ölmeden görecek olursam kendimi bahtiyar bileceğim.,,

..... İşte, efendim, bir milletin, bir cemaatın en büyük reisi Osmanlılık hakkında böyle bir fikir besliyordu. Şu takdirde bahs buyurduğunuz (Osmanlı millti) nasıl mevcut olabilirdi? Eminolunuzki Osmanlı camiasına mensup Türklerden maada bütün milletler de aşağı yukarı bu fikirde idiler. Belki bir dereceye kadar Türk olmıyan müslümanlar camiaya sadık idiler. Çünkü onlar tam hukuktan istifade ediyorlardı. Lâkin 19 uncu asırda milliyet fikirlerinin gereği gibi tekâmülü onların da bu fikrini değiştirdi.

Milliyet asrında bulunuyoruz. Osmanlı devleti kurulurken bu hisler yoktu.. eni ilmi, yeni feni, bugünkü telâkkilerile klâsik Yunanistanda, Romada, Endülüs memleketinde arıyamayız. Olsa olsa bu fikrin nüvelerini oralarda aramak mümkün olabilir.

Bunun gibi hicrî 699 da şimdiki nationalizme'i keşfe çalışmak beyhudedir. O zamanlar, olsa olsa, bazı Bizans ricalinde, şark imparatorluğunu, Osmanlı padişahlarının sultaları altında muhafaza etmek fikri mevcut olabilirdi. Bundan da maksat ne idi?. Munhasıran o Rum beylerinin, yahut dişarıdan gelen bazı değerli ricalin kendi menfaatları...

Ne Şarkî Roma imparatorluğu, ne ona halef olan Osmanlı imparatorluğu unsurları birleştirip (bir millet) teşkil edemediler. Bu iki heyet, bunun için dağıldı. Avusturya — Macaristanın başına gelen de bu idi. İdare ve terakkiyat itibariyle Habsburg'ların devleti çürük Bâbıâliden on bin kat yüksek olmakla beraber. Baki ihtiram Efendim.

Celâl Nuri

Düzeltme

Celâl Nuri Beyin dünkü nüshamızda çıkan makalesinde ikinci sütunda 19 uncu satırda mutarize içinde (Cemaat) olacağına (Cesamet) olmuştur. Ayni sütunda 27 ci satırda (bir hisleri olamazdı) yerine (hisleri olamazdı) çıkmıştır. Düzeltiriz.

Bir romancı

Fransız kadını bizde neler gördü?

10 Muharrem âyinleri İranda yasak edildi

Fransız muharrir ve romancısı Madma Miriame Harry bir müddet evvel İrandan şehrimize gelmiş ve Bursaya gitmişti. Madam Miriame Harry dün İstanbula dönmüştür. Bu ayın yirmi dokuzuna kadar burada kaldıktan sonra Fransaya dönecektir.

Fransız romancısı dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

'— Yazacağım yazılar için malûmat toplamak maksadile İrana gitmiştim. Orada epeyce kaldım. Şimendifer bulunmadığı için İranda seyahatimi hep otombille yapmağa mecbur kaldım. Bu itibarla çok yoruldum.

"İranda 10 muharrem münasebetile yapılan ayinleri görmek arzusundaydım. Fakat hükûmetin bu ayinleri menettiğini, bunları görmek istersem İraka gitmem lâzım geldiğini söylediler. Bunun üzerine İraka gittim. Oradan Suriyeye, sonrada Anadoluya geçtim. İstanbula gelirken Konyada bir kaç gün kaldım. Şehri çok beğendim. Konya Avrupalılarca çok az tanınmış, buna mukabil çok şayanı dikkat bir şehirdir. Konyada eski Türklere ait tarihî eser ve abideleri, müzeleri gezdim. Çok hüsnü kabul gördüm. Bu şehri tekrar görmek isterim.

"Konyadan İstanbula gelince, İran seyahatimin yorgunluğunu burada çıkarmak istiyordum. Fakat bir kaç defa geldiğim bu şehirde o kadar çok görülecek yerler var ki... Bu yüzden dinlenmek için Bursaya gitmeğe karar verdim. Birkaç gün kaldım. Bursayı da çok güzel buldum. Yeni Türkiye ile eski Türkiye arasındaki büyük farklar sade Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerde değil, Bursa gibi vilâyet şehirlerinde de derhal göze çarpıyor. Bursada iken nazarı dikkatimi celebeden şeylerden biri de mekteplerin muhtelit olmasıdır. Türkiyede bu usulün kabul edilmiş olduğunu o zamana kadar bilmiyordum. Çok ileri olan bu usulün kabul edilmiş olması Türkiye için her halde çok iyidir. Sonra Türkiyede kadın hâkimler bulunduğunu da öğrendim. Henüz Fransada bile kadın hâkimler bulunmadığına göre bu nokta Türkiye için iftihar edilecek bir şeydir.

"Türkiyeye bir yıl önce gene gelmiştim. Bir yıl içinde gördüğüm farklar memleketin büyük adımlarla ilerilediğine bir delil teşkil etmektedir.,,

Gülhane müsameresi

Gülhane sekizinci tıbbî müsameresine 25-6 933 pazar günü saat 17 de başlanacağından muhterem meslektaşların teşrifleri rica olunur.

KADIKÖY

Havagazı Şirketi

26 Haziran Pazartesi günü saat 15 te Kadıköyünde Süreyya Paşa sineması salonunda verilecek olan ameli yemek ve pasta pişirme dersine bütün Hanımefendileri davet eder.

Elektrikle işliyen bulaşık yıkama makinasının tecrübeleri yapılacaktır. (4828)

Iktısat Haberleri

Amerikada buğday mahsulü ilk defa eksik

Bu sene Amerikada kışlık buğday mahsulü geçen senelere nisbetle pek azdır. Vaşington Ziraat nezaretinin neşrettiği resmî istatistiklere nazaran Amerikanın bu seneki kışlık buğday mahsulü 341 milyon Buvasa tahmin edilmiştir. Bu miktar 1931 ve 1932 senelerine nisbetle pek azdır. Amerikanın tahminlere nazaran 1933 senesi yazlık ve kışlık olmak üzere umumî buğday istihsalâtı 603 milyon Bovaso tahmin edilmektedir ki, bu miktar yirminci asırda ilk defa olarak ihtiyacın dununda olmuştur. Amerikanın senevî buğday ihtiyacı 620 milyon Bovasodur. İşte bir buçuk aydanberi hariç piyasalarda buğday fiatinde görülen yükselişin başlıca sebeplerinden biri budur.

Bari beynelmilel sergisi

Temmuzda açılacak olan Bari beynelmilel sergisi umumî M. Lombardo şehrimize gel... Türk tüccarlarının sergiye iş... lerini temine çalışacaktır.

Vapurlara kıymet ta...

Vapurcular takdiri kıym... misyonu dün Yelkenci za... Vatan vapurunu gezmiş, k... koymuştur. Bugünde diğer v... lara kıymet konacaktır.

Kereste kontenja...

Fransa hükûmeti 1933 sen... kinci altı aylık kereste konte... nı tesbit etmiştir. Altı ay za... memleketimizden Fransaya olunacak kereste yalnız 24 t... bi cüz'î bir miktardır. Halbu... vusturyaya ayrılan hisse 10... ton. Finlandiyaya 103,458 to... manyaya 6729. Ton, Roma... 19,858 tondur.

Sular ve Belediye

Dün bir çok dükkânlar araştırıldı

Belediye memurları, dün şehrin muhtelif yerlerinde su satan dükkânları dolaşmışlar, her dükândan adres tesbit ederek ve şişeleri mühürliyerek, su almışlardır.

Bunlar, tahlilhaneye gönderilmiştir. Orada tahlil yapılacak, hileli su satılıp satılmadığı anlaşılacaktır. Hileli su satanlar meydana çıkarılırsa, bunlar hakkında derhal takibat başlıyacaktır.

Fransa büyük elçisi

Fransa büyük elçisi Kont de Chambrun Parise gitmiştir. Pariste bir hafta kaldıktan sonra memleketimize dönecektir.

ölü olarak bulu... nan iki kişi

Kemer burgazda Kırık k... oturan Arslan isminde bir ölü olarak bulunmuştur. Üz... de kurşun yarası olduğu için disenin bir cinayet olduğu şüphe edilmiş ve sıkı bir tah... ta başlanmıştır.

Buna benzer bir hadise Mecidiye köyünde rast gelin... tir. Burada da Arnavut Sa... minde birisi ölü olarak bulun... tur. Ölünün üzerinde yara i... madığı, bilâkis ağzında ekme... rıntıları görüldüğü için ölüm... kalp durması neticesi olduğu... min edilmektedir.

[illegible]

[illegible] ...edi muayenesi morga kaldırılmıştır.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 24 Haziranda muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nukut (Satış)

* Londra	720. —	* Viyana	26, —
* Nevyork	171, 50	* Madrit	17, —
* Paris	171. —	* Berlin	49, —
* Milâno	219, —	* Varşova	24, --
* Brüksel	116, —	* Budapeşte	30, —
* Atina	25, 50	* Bükreş	24. --
* Cenevre	820, —	* Belgrat	55, —
* Sofya	24, 50	* Yokohama	45, —
* Amsterdam	84, —	* Altın	925, —
* Prag	120, —	* Mecidiye	34,50
* Stokholm	58, --	* Banknot	236, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	716. —	* Stokholm	2.7515
* Nevyork	0.58.750	* Viyana	4 4351
* Paris	12 05	* Madrit	5.6515
* Milâno	9.05—	* Berlin	1.98—
* Brüksel	3.3880	* Varşova	4.2325
* Atina	82.4125	* Budapeşte	3.7712 0
* Genevre	2.4560	* Bükreş	79.9675
* Sofya	67.7450	* Belgrat	34.92—
* Amsterdam	1.1837	* Yokohama	2 22—
* Prag	15.9575	* Moskova	1088.—

ESHAM

İş Bankası	9.50	Terkos	29,50
Anadolu	25.05	* Çimento as.	13.--
Reji	3,55	Ünyon Dey.	20,90
Şir. Hayriye	15.	Şark Değ.	2.—
Tramvay	51,30	Balya	2,20
U. Sigorta	10,30	Şark m. ecza	2,35
Bomonti	21,65	Telefon	13.—

istikrazlar / tahviller

1933 da ist.	95.—	Elektrik	—
İstikrazı da.	96,50	* Tramvay	51,30
Şark D. yol.	2,75	Ergani	95,—
* D.Muvah.	51,25	Rıhtım	18,--
Gümrükler	5.55	Anadolu I	44 45
1928 Mü. A.	6,90	Anadolu II	44,45
Bağdat	11.75	A. Mümessil	48,10

TAKVİM

	Pazar 25 Haziran 2 Rebi.evel	Pazartesi 26 Hazira... 3 Rebi.e...
Gün doğuşu	4,29	4,...
Gün batışı	19,44	19,...
Sabah namazı	3,20	3,...
Öğle namazı	12,16	12,...
İkindi namazı	16,16	16,...
Akşam namazı	19,44	19,...
Yatsı namazı	21,49	21,...
İmsak	2,08	2,...
Yılın geçen günleri	176	17...
kalan	193	19...

HAVA — Yeşilköy askeri rasat me... zinden verilen malûmata göre bugü... ekseriyetle bulutlu ve garbi istikame... rüzgârlı olacaktır.

Dünkü sıcaklık, en fazla 32, en... derece, hava tazyiki 758 milimetre idi.

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

18 — 18.30 gramofon. 18.30 — ... Ali Şükrü Bey tarafından konferan... cukların kemik hastalığından koru... 19 — 20 Refik Talât ve arkadaşları. 2030 saz (Belkis Hanım). 20.30 — tanburi Refik Bey ve arkadaşları. 21... 22 gramofon. 22 ajans, borsa habe... saat ayarı.

Yarın

İSTANBUL —

18 — 18.30 gramofon. 18.30 — 19 ... sızca ders (Müptedilere mahsus). 19 — Hikmet Rıza Hanım. 19.45 — 20.30 ... Hanım ve arkadaşları. 21.30 — 22 ... fon. 22 ajans, borsa haberleri ve ... yarı.

VAKIT'ın Tefrikası : 39

3 MAYIS GECESİ ..

Fakat genç kıza yaklaşmıya cesaret edemedi.

Nahide tekrar etti:

— Rica ederim gidiniz!

— Nahide, bana karşı haksızlık ediyorsun.

— Hiç de haksızlık etmiyorum. Hissediyorum, anlıyorum, arkadaşınız Müfit bey beni mahkûm ettirecek.

— Böyle şey söyleme Nahide.

— Hissediyorum, anlıyorum. Korkuyorum... Sizden korkuyorum...

— Benden korkacak ne var?

— Müfit bey var. Beni mahkûm ettirecek.

Bu esnada gardiyan odaya girdi. Neriman, Nahideyi tesikn edemeden odadan çıkmak mecburiyetinde kaldı.

— 5 —

Neriman, tevkifhaneden çıktıktan sonra, hemen eve gitmedi.

Saat dörttü. Bu saatte belki bir misafir gelmiş olabilirdi. Bunun için evine gitmek istememişti. Filvaki bugün kabul günüydü. Hizmetçisine tenbih etmişti. Gelenlere, müstacel bir iş çıktı, gitmek mecburiyetinde kaldı diyecekler - di.

Yürümeye, derin nefes almıya ihtiyacı vardı. Tevkifhane odasında bunalmıştı. Çınarların göl - geliğinden aşağıya doğru inmiye başladı.

... Eve çok geç gitti. Odasına girdi. Biraz sonra Ayşe geldi.

— Nihayet gelebildin?.

— Geldim.

— Nerelerdesin?.

— Gezdim.

— Bugün kabul günündü. Adeta merak ettim.

Neriman cevap vermedi.

— Bugün b[illegible]r geldi. Ev işgal altındaydı.

— İyi ki çıkmışım.

— Ya ben?. Ben akşama kadar patladım. Herkesin kafa tutmasını çekmek hoş bir şey değil.

— Sana kim kafa tuttu?.. Kimseyi kabul etmesinler diye tenbih etmiştim.

— Evet ama, beni görmek istiyenleri de kabul etmemelerini tenbit etmemiştin.

— Sahi.. Senin canımı mı sıktılar kardeşim.

—Neyse, bunun ehemmiyeti yok. Benim asıl canımı sıkan şey, senin halin. Senin nen var?.. Bana hiçbir şey söylemiyorsun. Halbuki bugüne kadar aramızda gizli bir şeyimiz yoktu. Bir haftadanberi tamamile değiştik. Sefaya ne oldu?.. İnsan kendini bir esrar ortasında hissettikçe nasıl muazzep oluyor, tasavvur edemezsin.

Neriman, masanın üstünde duran mektuplara baktı:

— Herkes havadis almak, dedikodu yapmak istiyor değil mi?.

— Tabiî.. Hele sen ellerine geçersen halin haraptır. Sana fena halde kızıyorlar.

— Çok müteessifim. Filvaki hoşlarına gitmemiştir. Fakat başka türlü hareket edemezdim.

— Peki, onlara mazeretini söyleseydin.

— Sana anlatayım da, söyle bakayım.. Bu mazereti sen olsan söyler miydin?.

— Demek mühim bir şey?.

— Görürsün.

— Söyle, çabuk söyle, sabırsızlanıyorum.

— Odanın içinde dolaşma, bir yere otur da anlatayım.

— Oturamam.

— Seni dolaşırken gördükçe yoruluyorum, rica ederim otur.

— Oturdum işte.

Ayşe, kendini bir salıncaklı iskemleye attı, sallanmıya başladı.

Neriman kardeşine baktı. Ayşe, pembe yanaklı, etli canlı, güzel bir kızdı. Bir de gözlerinin önüne Nahidenin kansız yüzünü, solgun güzelliğini getirdi.

Ayşe ayağını yere vurdu:

— Beni daha bekletecek misin?

— Hayır. Biraz evvel sorduğun suale cevap veriyorum. Tevkifhaneye gittim.

— Ne yapmıya gittin.

— Nahideyi görmiye gittim.

— Nahideyi mi?. Kerime hanımın katilini mi?.

— Evet, daha doğrusu hayır. Onu haksız yere itham ediyorlar. O senin ve benim kadar masum bir kız.

— Peki, onu ne diye görmiye gittin?. Seni neden alâkadar etti?.

— Sana her şeyi açık söyliyeyim. Kolay değil ama ,söyliyeceğim. Safa benden şüpheleniyor. Kerime hanımı gûya ben öldürmüşüm. Bunun için evden kaçıyor. İşte bunun için ziyafet vermekten vazgeçtim. Bunun için tevkifhaneye gidip Nahideyi gördüm.

Ayşe artık iskemlede sallanmıyordu. Olduğu yerde donup kalmıştı.

Mırıldandı:

— Neriman anlıyamadım.. Söylediğini anlamadım..

— Anlaşılmıyacak bir şey söylemedim. Söylediğim söz çok vazıh...

(Devamı var)

Sünnet düğünü

Hilâliahmer cemiyetinden: Hilâliahmer cemiyeti Kadıköy şubesi tarafından her sene yapılmakta olan sünnet düğünü bu senede -10 ağustos 1933 perşembe günü yapılacağından, kayıt muamelelerini yaptırmak üzere, çocuk velilerinin, cumartesi, pazartesi ve perşembe günleri saat -10 dan - 12 - ye kadar Kadıköyünde kumluktai cemiyet merkezine müracaat etmeleri.

Harp malûllerine, şehit yetimlerine

İstanbul harp malülleri cemiyeti umumî merkezinden:

1 — Şehit yetimlerine ait inhisar ikramiyelerinin dağıtılmasına yakında başlanacaktır. Tevziat günü makamı aidi tarafından ilân edilmek üzeredir.

2 — Harp malülü tabirinin derecei şümulü bu defa B. M. Meclisince tefsir ve resmî, yevmî gazetelerde neşredilmiş olduğundan bu tefsir mucibince harp malülü olmıyanların tefriki muamelesi bitinciye kadar harp malüllerine ait inhisar ikramiyelerinin tevzii gecikecektir.

3 — Harp malüllerine müteallik tevziatın dahi azamî sürat ve intizamla yapılması için M. M. Vekâleti fevkalâde mesai sarfetmektedir. Merkezi umumimizde bu işlerle sıkıca uğraşıldığından Ankaradaki murahhasımızdan alınan malûmata göre gazetelerle derhal tebliğat yapılacağı için arkadaşlarımızın muhtelif vasıtalarla kâtibi umumiliğe müracaatlarına hacet kalmıyacağı ilân olunur.

Dilimiz

2inci kısmın listesi

Ankara, 24 (A.A.) — T. D. T. Cemiyetinden:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 98 numaralı listesi şudur:

1 — Haddi zatinde
2 — Mümkün mertebe -mehmaemken
3 — Kabil değil - gayri kabil.
4— İmkânı yok -gayri mümkün-
5 — Fazla olarak.
6 — Lâalettayin.
7 — Behemehal -mutlaka, her halde, muhakkak-
8 — Ceman yekûn.
9 — İcabı hal -icabı maslahat -
10 — Emri vaki.
11 — Keenlemyekûn
12 — İlâmaşallah.
13 — Heman
14 — Kâmilen.

Muhtelif mektep muallimlerinin buldukları karşılıklar

68 inci liste

42 inci mektep:

Maarif; Bilgiler, bilgi işleri — Mabet; Tapma yeri — Macun; Bulama — Marifet; Bilgi — Maruf; Tanınmış — Maslahat; İş — Matbuat; Baskı işleri — Mazbata; Toplu dilek — Mazbut; Derli toplu — Mazeret; Engel — Maznun; İşkilli — Mazhariyet; Erişme, kavuşma.

1 inci mektep:

Maarif; Bilgiler — Mabet; Kulluk yurdu— Macun; Em, yuğurum — Marifet; Bilgi, el gösterimi — Maruf; Bilinmiş, tanınmış, belli — Maslahat; İş, kurum, düzen — Masuniyet; Suçsuzluk — Matbuat; Basılanlar, basma işleri — Mazbut; Kapalı, Toplu, bir yerde olan — Mazmun; İç, öz — Maznun; Sanılmış Suçlu.

49 uncu mektep:

Mabet; Tapınma yeri — Macun; Ağda — Marifet; Ustalık — Maruf — Tanınan — Maslahat; İş — Masuniyet; Sağlamlık — Mazeret; Ele geçirilmiş — Mazhariyet; Kavuşmak.

69 uncu Liste

9 uncu ilk mektep:

Tehalük: Çabuk isteme — Tenbih: Uyandırma — Tensikat: Dizi — Tevahhuş: Korkma — Tevali: Birbiri ardınca — Tevatür: Yayma — Tevazü: Alçak gönüllü — Tevazün: Denk gelme — Tevbih: Azarlama Tevcih: Yüz çevirme — Teveccüh: Yüzleme — Tevehhüm: Ürkme — Tevkif: Durdurma.

48 inci ilk mektep:

Tehalük: Atılma, koşuşma — Tembih: Uyandırma — Tensikat: Sıralama, Düzeltme — Tevahhuş: Ürkme, Korkma — Tevali: Süreklik — Tevatür: Yayılma — Tevazu: Alçak gönüllülük — Tevazün: Denk gelme, Tartı birliği — Tevbih: Azarlama — Tevcih: Doğrultma, Yüzü çevirme — Teveccüh: Doğrulma, Yanaşma, Yüz çevirme — Tevehhüm: Kuruntu: Korkma — Tevkif: Durdurma, Alıkoyma.

2inciilk mektep:

Tehalük: Üzerine düşkünlük — Tembih: Uyandırma, Dalgınlıktan kurtarma — Tensikat: Düzeltmeler, Düzene sokmalar — Tevahhuş: Ürkme — Tevali: Birbiri ardınca gelme — Tevtür: Bir duyuğun ağızdan ağıza yayılması — Tevazu: Alçak gönüllülük Tevazün: Denk gelme — Tevbih: Paylama Tevcih: Yöneltme, Doğrulma — Teveccüh: Yüzünü bir yüne çevirme — Tevehhüm: Kuruntu yapma — Tevkif: Durdurma, Alıkoyma.

E. M. Mulhak Tatbikat M.

Tembih: Uyandırma — Tensikat: Ayıklama — Tevahhuş: Ürkme, Korkma — Tevazu: Alçak gönüllülük — Tevazün: Denk vali Ardı ardına — Tevatür: Söylenegelen olma — Tevbih: Paylama — Tevehhüm: Kuşkulanma — Tevkif: Durdurma, Alıkoma.

Yeşilköy:

Tehalük: İstekle atılma — Tembih: Uyandırma Tensikat: Düzeltme — Tevahhuş: Ürkme — Tevali: Arasız, Arası kesilmeksizin — Tevatür: Yarılma, Söyleniş — Tevazu: Alçak gönüllülük — Tevazün: Denk olma — Tevbih: Azarlama — Tevcih: Çevirme — Teveccüh: Yüz çevirme — Tevehhüm Korkma, Kuruntulanma — Tevkif: Tutma, Durdurma.

Kapalı Hudutları AŞANLAR

Nihayet esrarengiz cemiyetin iki numaralı âzasile karşı karşıya bulunuyordum

— 13 —

Elli derecelik soğukta vücutları donuyor. Mumyalaşıyor ve bu zavallı piç çocukların cesetleri, namuslu kadınların çocuklarınkinden uzun müddet kalrbını muhafaza ediyor.

Skolt köyünün ötesinde Kolta - kongas lokantası vardır. Garip değil mi? Bu lokantadaki müşteriler betbaht yerlilerle taban tabana zıt bir manzara gösteriyorlar. Hepsi zengindirler. İçlerinde bir çok ingilizler var. Hani kışı Meksika körfezinde güneşin tatlı şuaından istifade ederek, yazı da bu kutup toprağında semiz Salmunların bifteğini yiyerek vakit geçiren zengin kaçıklardan..

VI

Skoltlerin mezarlığında

Müşahidi olduğum şu esrarlı macerada hadisat gülünç denecek derecede tabiî geçiyor. Vak'a kahramanları da esrarlı iş görenlere benzemiyorlar. Dün halis bir züppe kumandan Persival bayağı bir kaptan; Kurt kaba bir alman; Cim sporcu bir profesör, bakalım şu Patriçya Klanfergüs nasıl? O dakika bütün merakım bu noktaya mıhlanmıştı.

Onu otelin salonunda bekliyordum. Masalara kurulmuş birkaç ihtiyar ingiliz bir taraftan viski içiyorlar diğer taraftan "Salmon,, oltalarını hazırlıyorlardı.

Gelecek kadını ağzı kıpkırmızı, bakışı zehirli bir mahlûk olarak göreceğim kanaatini taşıyordum. Bir ses:

— Hello! gazeteci efendi! diye seslendi:

Patriçya Klanfergüs şüphesiz balık tutmaktan geliyordu. Ayağında uzun konçlu kauçuk çizmeler, yamalı bir külot, karaca derisinden kısa bir ceket vardı. Siyah saçları ensesi üzerine gelişigüzel toplanmıştı. Çocuk yüzü gibi saf yüzünde ne pudra ne de düzgün görülmüyordu. Yalnız bakışında ayrıca bir mâna görülebilirdi. Eğer o bakışı olmasa pek zevksiz bir şey sayılabilirdi. Halbuki içleri pırıl pırıl pırıldıyan kadife gibi gözler kendisine büyük bir cazibe veriyordu. Kendisine uzattığım mektubu açıp okur okumaz bir kahkahadır kopardı. Sonra özür diliyerek dedi ki:

— Tim sizden korkmuş, fakat bu korkusunu anlatış tarzı çok garip!. Okuyunuz da görünüz.

Garip mi?. Mektubun aynini okuyucular görsünler de sporcu rıyaziyecinin benim hakkımda nekaba bir mütalea yürüttüğünü anlasınlar. Mektubu aynen şu idi:

Madam,

Size bildirilmiş olan gazete paketini gönderiyorum. Allah vere de işlerinize halel getirmesin, iki numaranın zekâsile bu noktayı tetkik edeceğine eminim. Emrinizi beklerim.

Tim

Demek şu mahut iki numaralı zat, kendisine yanaşılması pek güç olan meçhul zat, tavırları erkeğe benziyen bu genç kızmış öyle mi? Patriçya:

— Time gücenmeyiniz, dedi Persivale de kırılmayınız. Onun da bir kabalık etmiş olması muhtemeldir. Ayı gibi bir adamdır.

Kısaca sözünü kestim:

— Kumandan Persival gün görmüş bir zattır. İnsanı bir paketa benzetecek kimselerden değildir. Olsa olsa gazetecileri fillere teşbih eder.

Bir kahkaha daha kopardı. Sonra sakin bir tavırla dedi ki:

— Ona gücenmeyiniz. Zaman yaklaştı, en küçük hareket muvaffakıyet veya ademi muvaffakıyeti, hayatı veya ölümü tevlit edebilir. Zaten Dün taliin kendisine bahşettiği yeni yardımcıdan emindir. Bize hizmetinizin dokunacağını zannediyor. En büyük kârınız düşmanlarımız tarafından tanınmamış olmanızdır. Bu düşmanlar çok yaman, müthiş şeyler olacaktı. Onlardan bahsederken genç kadının gözlerinde endişe belirdi. Bakışı Dançigde Persivalin bakışında gör düğüm korku donukluğunu aldı.

Zengin yolcular için açılmış olan zarif otel - lokanta ile sefil Skolt köyünün arasındaki mesafenin hemen ortasında Skolt mezarlığı görülür. Burada kim bilir kaç asırdan kalma bir küçük mabet vardır.Sefil balıkçıların mezarları asırlık akça ağaçlarının altına dağılmıştır. Bu mezarlıkta çok hazin bir şiir vardır. Ölülerin cesetleri ince toprak tabakasından dışarı çıkmıştır. Mezarlarının üzerine bırakılan zıpkın ve baltaları iskelet haline gelmiş elleri yanında yerde yatar.

Burada bu ölülerden başka bizi işitecek kimse yok. Patriçya Klanfergüs bir şenlik projesi anlatır gibi yeni talimatı bana veriyor. Artık esrar inkişafa başlıyor. Sergüzeşt cazip ve iç ürperticidir.. Patriçya bana diyor ki:

— Size söyliyeceğimi hafızanıza hâkkediniz. Yarın Bahrimünce mit sahilinde Kirkeneste buluna - caksınız. Orada Aranda isminde küçük bir Fenlandiya vapuru vardır. Vapur yarın Kirkenesten Vaitilahtiye hareket edecektir. Vaytilahti balıkçılar şibihceziresinin bir köyüdür. Köy kızıl hududun şimalindedir.

Vapurunuz perşembe günü saat on beşe doğru orada demir atacaktır. Limanda bir Sovyet sahi muhafızı gambotun demir atmış olması lâzım. Bu sahil muhafaza gemisine iyi dikkat ediniz. Eğer oradaysa bir saniye kaybetmeyiniz hemen karaya çıkarak köyü geçiniz, Fenlandiya hudut karakoluna giden yolu takip ediniz. Nöbetçiler kimsenin geçmesine müsaade etmez. Maamafih o sırada nöbetçi bulunmıyacağını zannediyorum. Her halde nöbetçi olsun olmasın hududu geçmeli!

Bu söz büyük bir azimle söylenmişti. Saf yüzlü bu kız, bir erkek kadar ciddiyete malikti. Devam etti:

— Sonra seri, pervasız, müteakarrız bir hal takınacaksınız. Doğru gayeye yürüyünüz. Gaye Sovyet hudut karakoludur. Oraya giderken bataklıklı çayırlar vardır. Bitaraf mıntakayı teşkil ederler. Sonra hududu teşkil eden bir ırmak gelir. İrmağın Rusya tarafında başmas: icap eden bir kulübe vardır.

— İcap eden diyorsunuz.

(Devamı Var)

Avusturya müstakil olmak azminde görünüyor

"Her türlü vaziyetlere karşı koymıya hazır bir halde bulunuyoruz. „

Viyana, 24 (A.A.) — Avusturya Başvekili M. Dollfuss, Lintz de "Vatanperverler cephesi„ teşkilâtının heyeti umumiyesinin yaptığı toplantıda büyük bir nutuk söylemiştir.

M. Dollfuss müstakil bir Avusturyanın var olmasının bir zaruret mahiyetinde olduğunu, hükûmetin ve müsellâh kuvvetlerin hepsinin vatanlarını kanlarının son damlası dökülünceye kadar müdafaaya azmettiklerini söylemiştir.

M. Dollfuss nutkuna şöyle devam etmiştir:

"Ben sözde dört veya beş senelik bir plân çerçevesi içinde uzun vadeli bulanık ve karışık vadelerde bulunanlardan değilim. Ben yalnız bir şey vadediyorum, o da şudur: Avusturyanın talî ve mukadderatını iyileştirip düzeltmek için her şeyi yapmak, benim takip ettiğim siyasetin başlıca temeli memlekette mümkün olduğu kadar faz la memnuniyet uyandırmaktır.„

M. Dollfuss milliyetçi sosyalistler hakkında şunları söylemiştir:

"Avusturyada milliyetçi sosyalistler hareketi 1890 senesine doğru katoliklik fikrine karşı çıkan ve Avusturya ile Almanyanın birleşmesi düşüncesini yayan hareketin aynıdır.

Biz henüz bütün kozlarımızı oynamış değiliz. Her türlü vaziyetlere karşı koymağa hazır bir halde bulunuyoruz. Bizi, hattâ her gün bana ve karıma gönderilen ölüm tehditnamelerile bile, korkutmak ümidine düşülmesin. Cephede geçirdiğim 37 aylık müddet yerimi hiç korkmaksızın işgalde devam etmemi mümkün kılacaktır.

"Avusturyada bir hükûmet darbesi yapmak için hariçte hazırlıklara girişmek üzere Münihe gidip sığınanlara burada bir ihtarda bulunacağım bunların giriştikleri mücadele boştur.Avusturya, hükûmet memurlar, ordu zabıta ve jandarma kuvvetleri vatanı kanlarının son damlasına kadar müdafaaya azmetmiş bulunyorlar.„

Berlinde

Esrarengiz tayyareler uçuşu !

Almanlar bunu silâhsızlığın fena delili sayıyorlar

Berlin, 24 (A.A.) — Bir takım ecnebi tayyareleri hükûmet binalarının bulunduğu mahalle ile Berlinin şark taraflarına Alman hükûmetine karşı bir takım küfürleri ihtiva eden bir çok kâğıtlar attıktan sonra hüviyetlerini tayine imkân olmadan gözden kaybolmuşlardır. Hüviyetlerinin tahkik edilememesinin sebebi, hava zabitasının tayyareye malik bulunmaması ve tayyare limanında bulunan spor tayyarelerinin de ecnebi tayyareleri kadar sür'atli olmamasıdır.

Bu hâdise gösteriyor ki, Almanyanın vaziyeti çok fenadır. Bugün atılan yalnız kâğıt parçalarıdır, yarın gazlı bombalar, yangın çıkaran bumbalar atılmıyacağı ne malûm Bu takdirde üzerimize ölüm ve harabî saçılacak demektir Eğer Almanya havada her hangi bir hareket ve müdafaada bulunmak imkânından mahrum edilmese ve bir tek zabita tayyaresine malik olsaydı bütün bunlar olamazdı.

Almanya ile Macaristan

Bazı rivayetlere karşı Almanyada izahat vermek icap etti

Berlin, 24 (A.A.) — Macar baş vekilinin Berlini ziyaretine yanlış manalar veren bazı ecnebi ve Alman gazetelerinin iddiaları, hilâfına olarak iyi malûmat almakta olan bir menba, siyasî noktai nazar dan bu ziyaretin iki memleket arasındaki dostluğu teyit etmek gibi bir netice vermiş ve M. Goemboes in Berlin hükûmetinin siyasî noktai nazarları hakkında malûmat edinmesine yardım etmiş olduğunu beyan etmektedir. Fakat tamamen çiftçi bir hükûmet olan Macaristanı en ziyade iktısadî meseleler alâkadar ettiğinden Berlinde yapılan müzakerelerde asıl bu kabil meseleler büyük bir rol oynamıştır. Macaristanın Almanyaya yapmakta olduğu ihracat, buhran dolayısiyle ve mütemadiyen artmak suretiyle bir takım müşküllere maruz kalmakta olduğundan Macaristan Almanya ile emtianın normal bir surette mübadelesi hususunun temin edilmesinde pek ziyade menfaattar idi.

Nasyonal sosyalist fırkasının hariçî işler ofisi, bu müşkülleri ortadan kaldırmak için haricî ticaret şubesi reisini Budapeşteye göndermiş ve mumaileh selâhiyettar Macar makamları ile iktısadî müzakerelere girişmiş ve bu suretle aynı zamanda resmî Alman mümessilinin yapmakta olduğu müzakerelere de kendisine yardımda bulunmuştur. Ticarî münasebetlerin tevsii maksadiyle yapılan M. Goemboes'ün Berlin ziyareti neticesi bilâhare yapılacak müzakereleri de Alman-Macar takas muahedesi çerçevesi daha ziyade genişletilecektir.

Amerika ile Sovyetler

Müzakereler neticesinde yakında bir itilâf yapılacak ve Amerika Rusyayı tanıyacak ..

Vaşington, 24 (A.A.) — Sovyet Rusya hükûmetinin Amerika tarafından tanınması, Rus-Amerika münasebatı hakkında çok iyi haber alan kimselere göre, temmuz içinde olacaktır. Sonra, ticarî bir mukavele yapılacak, Sovyet hükûmetinin Amerika sanayiinde mal alabilmesi için krediler açılacaktır. Bu anlaşma Finance Reconstruction coporation'nın Çin hükûmeti ile yaptığı anlaşma ile ayni şekilde olacaktır.

Bu hususta görüşmeler, Londrada, Amerika heyeti murahhasası azasından ve hükûmetin hususi müşaviri William Bullitt ile M. Litvinoff arasında yapılmaktadır.

Diğer taraftan, dört hükûmet buğday konferansında Amerikayı temsil eden M. Morgeuthau ile M. Litvinoff arasında siyasî münasebetler tekrar başlaması ve iktısadi anlaşmalar hakkında müzakereler de olduğu söylenmektedir.

Eroin fabrikacıları

Yabancı memleketlerden gelenler, burada kimlerle nasıl tanıştılar? Bir kadın nasıl eroin kaçırıyordu ?

Baştarafı Birinci Sayıfada

seccel olan afyon tüccarı Leandros Konstantinidis ile tanışmış, bir kaç gün sonra da, bir kaç sene evvel harice afyon ihracatı yapmış olan cümhuriyet şapkacısı Marko ile tanışmıştır.

Bu tanışmalar neticesinde Niko, İstanbulda bir fabrika kurularak eroin yapıldığı takdirde kendisinin bunları Fransaya kolaylıkla sokabileceğini söylemiş ve bir haylı görüşmeler neticesinde bu hususta mutabık kalmışlardır.

İhracat işini Niko üzerine aldıktan sonra iş fabrika tesisi ve eroin imal edecek adamları bulmıya kalmıştır. Marko, lüzumu kadar afyonu kendisinin tedarik edeceğini ve hattâ kurulacak fabrika sermayesinin nısfını da vereceğini söylemiştir. Sermayenin diğer nısfına Leandros iştirak etmiş ve çalışacak adamlar aranmağa başlanmıştır.

Eski kurtlar

Bu arada, evvelce eroin yapan Japon fabrikasında çalışmış olan Hüsnü, Milityadi aranarak bulunmuş, bunlara bir az sonra sabık manifatura tüccarı Koço da iltihak ve bu suretle kaçakçı kumpanyası teşekkül etmiştir.

Hüsnü, eroin imalinde çok ihtisas sahibidir. Bunu Japon fabrikasında öğrenmiştir. Hüsnü kendisine verilen sermaye ile seddedilen Japon fabrikasından süzgeç ile baskı ve fıçıları almış, Koço Kalyoncu kulluğundaki evi tutmuş, fıçıları ve diğer alâtı taşıyarak evin bodrum katında fabrikayı kurmuşlardır.

Marko ilk parti afyonu tedarik etmiş, morfin bas denilen madde yapılmış ve Niko bir miktar alarak Parise gitmiştir.

Kumpanyaya Natari isminde bir İtalyan ile karısı ve kızı da alınmıştır. Bunlar yapılan morfin basları fabrikadan Leandrosun Ağa hamamındaki evine geceleri taşımışlardır.

Bu arada şunu kaydedelim ki, kaçakçıların yaptıkları madde eroin olmayıp morfin bastır. Morfin bas ta eroin gibi beyaz bir tozdur, bazı kimyevî maddelerin karıştırılması ile ıslah edilerek eroin haline getirilmektedir. Kaçakçılar, morfin basları limana uğrıyan ecnebi vapurlarındaki adamları vasıtasiyle Fransaya göndermişlerdir..

Son zamanlarda deniz yolunda sıkı araştırmalar yapılması üzerine kaçakçılar trenden istifadeye başlamışlardır.

Madam Sofo

Bu işi de Koçonun baldızı Sofo üzerine almıştır. Sofonun bir kaç kere trenle Atinaya gittiği ve buradan kaçırdığı morfin basları Nikonun bir adamına verdiği anlaşılmıştır.

Sofonun, fabrikanın basıldığı gün trenle Atinaya gideceği ve hattâ pasaportunu bile tamamen hazırladığı görülmüştür.

Bir gazete, muhafaza teşkilâtına mensup bir kadının kaçakçılar ile görüştüğünü, hattâ sahte aşk macerası bile geçirdiğini yazıyordu. Filvaki bu işte muhafaza teşkilâtına mensup bir hanım kullanılmıştır. Fakat bu hanım yazıldığı gibi ne aşk macerası geçirmiştir, ne de kaçakçıların yakalanmasında büyük bir rol oynamıştır.

Morfin bas formülünü kaçakçılara kimyager Arenakinin verdiği ve eczacı Nikonun da lüzumu olan eczayı temin ettiği alnaşılmıştır.

Nezaret altında bulundurulan kaçakçılar 14 kişidir. Bunlardan başka şebekenin ikinci ve üçüncü derecedeki adamlarından bazıları da sorguya çekilmişlerdir.

Sıhhat Vekâleti eczaneler müfettişi İsmail Hakkı Bey, dün polis müdüriyetine gelmiş, tahkikatla meşgul olmuştur.

Diğer taraftan haber aldığımıza göre, ikinci fabrikanın yakalanması İstanbulda eroin fiatının yükselmesine sebep olmuştur. Evvelce dirhemi bir liraya olan eroinin fiatı birdenbire 2 — 2,5 liraya çıkmıştır.

Suriyede Krallık

Emir Alinin Kral olacağı söyleniyor

"Elehrar„ gazetesinin Yafa muhabiri gazetesine bildiriyor:

Kral Faysal Suriye meselesile ehemmiyetli surette meşguldür.. Emir Alinin Suriye tahtına getirilmesi meselesi yeniden ortaya atılmıştır. Tekit edildiğine göre Suriye âli komiserliği Emir Aliyi Beruta davet etmiştir. Bu ziyaret Suriye tahtı meselesi ile alâkadardır. Emir Ali kardeşi kral Faysal ile birlikte Parisi ziyaret edecektir.

Kral Faysal, Ummanda kendisini ziyaret eden "Elif ba„ gazetesi sahibi ile Hacı Osman Şrabati Efendiye bu mesele hakkında izahat vermiştir.

Artık. Suriyenin İraka ilhak edilerek Kral Faysalın idaresi altında bir hükûmet haline getirilmesi fikri mezara gömülmüştür. Suriye mustakil ve bir taç altında kalacaktır. Bu taç ta Emir Alinin tacidir,

Şimdi, şarkı Erdenin İraka ilhakı ile Emir Abdullahın Filistin tahtına getirilmesi meselesi kuvvetle mevzuu bahistir, bu mühim proje kuvveden file çıkarsa, büyük arap vahdeti meydana gelmiş sayılabilir.

Türkiyenin son günlerde hava vaziyeti

ANKARA, 24 (A.A.) — Ziraat Vekâleti meteoroloji müessesesinden aldığımız malûmata göre haziranın yirmisine kadar hemen bütün Türkiyenin muhtelif mıntakalarına vakit vakit düşen yağış son iki gün zarfında tamamen kesilmiştir.

Ayın 23 ve 24 ünde Türkiyenin hiç bir yerinde yağış kaydedilmemiştir. Buna mukabil gök tamamen açılmış ve suhunet fevkalâde denecek derecede birden bir yükselmeğe başlamıştır. Gölgede suhunet; Trakyada Edirnede 33, İstanbulda 31, Lüleburgazda 30 dereceye kadar yükselmiştir.

Ege mıntakasında; Balıkesirde 33, Manisa ve Denizlide 35, İzmirde 33, Bursada 32, dereceye kadar çıkmıştır.

Orta Anadoluda 28 — 33 derece arasındadır. Yalnız Sıvasta günün en yüksek suhuneti 23 dereceye kadar yükselmiştir.

Bugün Ankarada gölgede azamî suhunet 32 buçuk, güneşte 58 buçuktur. En mutedil mıntaka Karadeniz sahil mıntakası olup burada gündüz suhunet 21 — 24 derece arasında yükselebilmiştir. En yüksek suhunet Antalyada olmak üzere 38 kaydedilmiştir.

Londra Konferansı pek Mühim işlerle meşgul !!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

gidişle veremiyecek ve iktısat konferansının bundan sonraki mesaisinde bulunamıyacaktır.

Bura siyasî mahafilinin söylediğine nazaran Mösyö Daladier tekrar Londraya gidebilecek olsa, ancak bir kaç gün kalabilecektir. 15 temmuzda Orange vilâyetinin yeni bir yolun küşat merasimi olduğundan, Mösyö Daladierin bu merasimde hazır bulunması elzemmiş!...

Her halde Fransızların konferansı terketmek istedikleri ve bahane bekledikleri anlaşılıyor.

Konferans mühim bir iş göremiyecek!

Londra, 24 (A.A.) — Bazı mahafil, bir müddet daha geçmeden iktısat konferansının ehemmiyetli bir itilâf vücude getiremiyeceğini, çünkü hali hazırın buna müsait olmadığını beyan etmektedirler.

EĞLEN ELİ YAZILAR

— Madem ki şapkadan başka bir şey almıyor. Sen de başka elbisem yok, bu kıyafetle sokağa çıkacağım de. bak nasıl istediğini alır.

Hayvan ● ● Bile...

Adil bey fazlaca titiz ve midesi nazik bir adamdı. Değme yemeği beğenmezdi. Onun için dışarda yemek yediği pek nadirdi. Evde ayda bir ahçı değiştirir, hiçbirini beğenmezdi.

Bir gün İstanbulda işi vardı. Öğle yemeğini Beyazıtta yemiye mecbur oldu. Otuz yemek içinden beğene beğene kuzu pirzolası seçti, ısmarladı.

On dakikalık bir sabırsızlıktan sonra muradına nail oldu. Pirzola kenarında patates kızartmalarile önüne kondu.

Adil bey, bıçağını pirzolaya basıp da eti kesmek için müşkülât çekince çatalın kenarile tabağa vurdu. Garsona işittiremedi, daha hızlı vurdu. Lokantada bir kaynaşma oldu ve mal sahibi Adilin masası önünde durarak nazikâne:

— Emriniz efendim?.

Diye sordu. Adil çatalı bıçağı bir kenara atarak:

— Bu nasıl pirzola! dedi. kösele gibi.. Bunu hayvan bile yemez..

Dükkânın sahibi bir pirzolaya bir de Adile baktı. Sonra tabağı alarak:

— Hakkınız var efendim, dedi. Hayvan bile yemiyor.

Meşhedinin balığı

Meşhedi ile Tibrizî balık avından bahsediyorlardı. Tibrizî:

— Men keççende Hezer denizinde bir balıh tutmışam ki haneme on gişşi daşıyıp götürdüler..

Deyince Meşhedi atıldı:

— O bir şey değildi.. Men Garra denizden bir balıh çıhardım ki hemen garaya çıkardığımda Garadeniz üç arşın boyu alçalmıştır.

— Demek ki kocanızı bu denizde kaybettiniz ?
— Evet, Flüryada yüzerken tanıdığı bir kızla kaçtı.

Bir gün gelecek ki...

Evet, yakında bir gün elimizdeki bütün fennî vasıtaların hiç istenmiyen şeylere âlet edildiği görülecek.

Meselâ bugün, tayyare kaçakçıların, haydutların, telefon hırsızlarının, fotoğraf namus düşkünlerinin nasıl işine yarıyorsa.. Bir gün de şöyle bir vak'a işiteceğiz:

* * *

A. tahsilini bitirmek üzereyken mektepte tanıştığı bir genç kızla evlenmiye can atıyordu. Bu kız kimyagerdi. Köyünde babasına bir mektup yazdı, yakında mektepten çıkacağını, para kazanmıya başlıyacağını, fakat o zamana kadar N. ile evlenmek istediğini, bunun için babasının yardımına muhtaç olduğunu anlattı.Babasına N. unun ne kadar iyi ve münevver bir kız olduğunu da yazdı. Fakat gelen cevapta babası böyle bir izdivaç için on para veremiyeceğini bildiriyordu.

A. ne yapacağını şaşırdı. Genç kızla hemen evlenmeleri lâzımdı. Tahammülü yoktu. Oraya başvurdu, buraya başvurdu. İş aradı, bulamadı. Nihayet bir telsiz telefon şirketinde şpiker olan arkadaşı vardı. Ondan 100 lira istedi ve bu paranın nasıl bir hayırlı işe sarfedileceğini de anlattı.

Şpiker izdivaç haberini alınca biraz düşündü:

— A. dedi, ben sana yarın haber getiririm. Sanırım ki istediğini temin edeceğim.

Ertesi gün genç Şpiker sevinerek A. ya:

— Oldu, dedi. Hem yüz lira alacaksın, hem de evlendiğinin ilk gecesini mükellef bir evde geçireceksin; mükellef bir odada..

— O nasıl şey?..

— Hayır sahibi bir adam tanırım, senin parasızlığını, bir kızla evlenmek istediğini söyledim. Çok mütehassis oldu. Hem sana yüz lira borç vermeyi, hem de köşkünü bir gece için size tahsis etmeyi kabul etti. Köşk o gece yalnız sizin olacak, içinde bir tek kimse bulunmıyacak. Fena mı?.

— Evet ama, bunda bir garabet var. Şu köşkü bize bir gece bırakmaktan bu hayır sahibinin kasti ne acaba!... Köşkten vazgeçsek de sade yüz lirayla iktifa etsek olmaz mı?.

— Yok, hayır.. Bu âlicenap adama nasıl söylenir...

A. fazla düşünmedi, yüz lirayı peşin aldı. Hemen nikâh oldu. Akşama beş odalı, dayalı, döşeli, son derece asrî tertibatla yapılmış köşke karı koca yerleştiler. Bir gece için girdikleri bu köşkün içinde kimse olup olmadığını anlamak için kendilerine ayrılan yatak odasından başlıyarak kömürlüğe kadar her tarafını aradılar. Sonra müsterih ve emin odalarına çekildiler.

N. ortalık kararmıya başlayınca kocasına:

— Aj dedi. Sen gene elektrikleri yakma. Belki bu hayır sahibi adamın gözetlemek huyu vardır. Belki görmediğiniz bir yere saklanmıştır.

Karanlıkta gözleri açık sabahı ettiler.

* * *

Sabah erkenden genç Şpiker köşkün kapısına geldi, kendilerine bu iyiliği yapan dostun sabah kahvaltısını yeni evlilerle yapmak hevesine düştüğünü sanmışlardı.

Fakat Şpiker odadan içeriye girince:

— Çocuklar, mükemmel, dedi. Mükemmel oldu. Bin lira kazandınız. Dün gece o kadar tabiî idiniz ki sizi dinliyen 300 bin kişi sizin ilk aşk gecenizi heyecan için de, son derece gaşyolarak dinlediler.

Karı koca telsiz telefon şpikerinin kendilerine uzattığı binlik kâğıda ve onun ağzına hayretle bakarlarken şpiker izah etti:

— Yatak odanıza mükemmel bir mikrofon konmuştu. Bu mikrofon sayesinde sizi bütün abonelerimiz dinlediler ve programımızı emsalsiz bir numarayla zenginleştirmiş olduk. Siz yüz lira borç istiyordunuz, bu sayede bin lira kazandınız.

— Dün akşam gittiğini söylediğin avukatların ziyafetinde pantalonunun cebine bir kadın eldiveni düşmüş. Unutma da bugün sahibine iade et.

Masal ve Hareket...

Atıfet birkaç kere evlenmek üzereyken evlenememiş, otuzuna yaklaşmış bir kızdı. Bu evlenme teşebbüsleri esnasında tabiî bir hayli gençlerle tanıştım., bir hayli erkeklerle annesinden izin alarak sinemaya, gezmiye gitmişti.

Bu yüzden çok samimî arkadaşları isminin çıktığını bile iddia ediyorlardı. Fakat o buna inanmıyordu. Çünkü bir kızın bu kadar nazik ve namuskârane bir maksatla bazı adamlarla tanışmasının isminin çıkmasına sebep olacağına ihtimal vermiyordu.

Maamafih erkeklerle konuşmasını, onları kendine karşı zayıf bir mevkie sokmasını öğrenmişti. Bunu yüzüne karşı söyliyenlere:

— Sex appel dedikleri budur ve fıtrîdir.

Diye cevap veriyordu.

Bir gün kendisine arkadaşlarından biri kardeşini takdim etti. Bu zat Darülelhanda çalışmıştı. Mükemmel ud çalıyordu. İsmi Kenandı.

Kenan Atıfete âşık oldu. Aşkını kız kardeşi vasıtasiyle Atıfte ilân etti. Atıfet de Kenandan hoşlandığını bilvasıta bildirdi. A landığını bilvasıta bildirdi. Evlenmeleri kararlaştı. Fakat bir gün de karşı karşıya bu bahsi konuşmaları tensip edildi.

O gün Kenan Atıfetin karşısında havadan, sudan, denizden, mehtaptan, lâleden, sümbülden, bülbülden o kadar çok bahsetti ki, ki bir türlü asıl bahse gelemedi. Atıfet esnemiye başladı. Bunun üzerine Kenan muvaffakıyetsizliğini anladı. Ayağa kalktı. Kızı cezbedememişti.

— Galiba canınızı sıktım! dedi.

Atıfet şu cevabı verdi:

— Hayır, bilâkis ben masal dinlemiye çocuktan alışmıştım.

— Ne vakıttanberi beni seviyorsun?
— Sana abtal dediklerini duyduğum günden beri ..

Biliyor, bilmiyor

Mahkeme heyeti Fatma hanımı çağırdı. Bu bir talâk davasıydı. Fatma kocasından ayrılmak istiyordu. Nail efendi süklüm püklüm oturuyordu. Hâkim sordu:

— Hanım, sen kocandan niçin ayrılmak istiyorsun?.

Fatma hanım ayağa kalktı, kocasını göstererek:

— Bu kadar budala, ahmak bir adamla oturamıyacağımı anladım da ondan...

— Peki, evlendiğin zaman onun budala olduğunu bilmiyor muydun?.

— Efendim, doğrusu bu kadar bilmiyordum.

Nail efendi birdenbire atıldı:

— Yalan efendim, pek âlâ biliyordu.

HİKÂYE

HORTLAK

Yazan : İ. Ad. Arennes.

Can çekişen adam derin bir nefes alınca, hasta bakıcı üzerine doğru iğildi.

Bir zaman, kımıldamadan durdular. Birinin canı, yaz günü sarnıçtan çekilen su gibi çekildiği için; öteki, Azrailin ayak sesini duyduğu için, kımıldamıyorlardı.

Nihayet hasta bakıcı doğruldu, Gerşumun elini sıktı. Başın sağ olsun, dedi.

Gerşum, malûm olan feryatlarını bastı, yüzünü gözünü tırmıkladı, saçını başını yoldu. Küçük Sara da ağladı, hıçkırdı. Annesinin matemine iştirak etmesi lâzım değil miydi?.

Davide haber gönderdiler. Saül den Davit nefret ederdi. Bu adam, babasından kalma yuvaya ne hakla gelip yerleşmişti?.

Kendine haber verene dedi ki:

— Saul'ü tanımıyorum.

Bu esnada odaya kuzini Mina girdi:

— David,dedi, kalkıp annene git, kadıncağız matem içindedir.

— Hangi annem; annem, Rusyadan gelirken vapurda öldü.

— Ama baban Hanele ile evlendi. Hanele seni evlât gibi büyüttü. Annen ölmüştür. Baban yalnız yaşıyamazdı. Evlendi.

Ve Davidi tutup omuzundan sokağa çıkardı.

* * *

Ertesi sabah bir doktor geldi. Saulün cesedine şöyle bir göz attı. Rapournu yazıp çıktı.

Cesedi tabuta koydular.

Birkaç adam tabutu sırtladı. Merdivenlerden inmiye başladılar.

Bir aralık adamlardan biri kaydı, tabut düştü ve merdivenin alt basamağına kadar kaydı.

Alt basamakta durunca, derinden derine inilti duyuldu.

Herkes kulak kabarttı.

Bu inilti tabuttan geliyordu.

Hemen tabutu yukarı çıkardılar, açtılar.

Bir kol uzandı, tabutun kenarını tuttu. Saulün cesedi, doğrulup kalkmak istiyordu..

Hanele düşüp bayıldı. Komşular haykırarak kaçtılar.

David, masanın altına girmişti. Çeneleri biribirine vuruyodru. Acaba Saul, ondan intikam almak için mi hortluyordu?.

Saul kalkamadı, biraz doğruldu, sonra gene tabutun içine düştü. Doktora haber gönderdiler.

Hasta bakıcı koştu, Saulün yüzüne soğuk su serptiler.

Doktor da geldi.

Fena halde hiddetliydi. Canlı bir adam, ne diye ölü rolü oynamıştı?.

Muayeneye başladı.

Davit masanın altından çıkamıyordu.

Doğrusunu söylemek lâzımgelirse, hortlağın gene ölmesini temenni ediyordu. Evvelden Saulden nefret ederdi, şimdiyse korkuyordu.

Doktor birdenbire doğruldu.

Dik dik, Mina ile Hanelenin yüzüne baktı:

Mevt kat'idir.

Kadınlar bir şey anlamadılar.

— Ne olmuş?.. ne olmuş?.

Doktor, onları sağır zannetti, haykırdı:

— Ölmüş, ölmüş!..

Ertesi günü, tekrar cenaze merasimine başlandı. Ceset tabuta kondu, tabut sırtlandı.

Bu sefer, merdiven başına geldikleri zaman David tabutu taşıyanlara yaklaştı:

— Bu sefer dikkat ediniz, dedi, ayağınız sakın kaymasın!

Karısını öldüren Şevket Beyin muhakemesi

Katilin ruhî ve asabî vaziyeti tetkik olundu, karara kaldı

Bir müddet evvel, kendisinden boşanmak isteyen karısı İclâl Hanımı öldürmekten suçlu olarak İstanbul Ağır ceza mahkemesinde muhakeme edilen güzel sanatlar akademisi sabık müdür muavini Şevket Beyin muhakemesine, dün İstanbul Ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Şevket B., evvelce tehevvürle cinayet işlemekten on iki buçuk sene hapse mahkûm edilmiş, temyiz mahkemesi, bu kararı, asabî ve ruhî vaziyeti etraflıca tetkik olunmak üzere, bozmuştu.

Dünkü muhakemede Şevket Beyin öldürüleceğine dair müddei umumiliğe bir ihbar yapıldığından, polisçe ihtiyati tedbir alınmış, mahkeme salonuna girenlerin üzerinde silâh bulunmaması için, arama yapılmıştır.

Mahkemede, müddei umumi muavini Ahmet Muhlis Bey, Tıbbî Adlî raporu etrafında teşrihte bulunarak, mütaleasını bildirmiş, asabî ve ruhî vaziyetin raporda tesbiti noktasından 47 inci maddenin takdiri sebep olarak dikkate alınmasını, bu suretle ceza verilmesini istemiştir.

Bundan sonra, müdafaa yapılmış, Şevket Beyin cinayeti işlerken asabî bir buhrana kapıldığı ileri sürülmüştür. Neticede, muhakeme, kararin müzakeresine kalmıştır.

Mısır ve pamuk

Mısır hükûmeti, hemen tatbik edilmek üzere Mısıra ithal edilecek pamuk iplikleri ve pamuk mensucata ait gümrük resmini artırmıştır.

Pamuklu iplikler gümrüğü, badema alelâde ipliklerin tabi bulunduğu yüzde 10 ve yüzde 20 tarifeye çıkarılmıştır. Beher metre murabbaı 140 — 180 gram gelen pamuk mamulâtında yüzde 30 bir fazlalık görülmektedir.

Bu artırılışa sebep, Japon emtiasının ucuzluğuna karşı Mısır mamulâtını himayedir.

MAHKEMELERDE

Iki gazete aleyhindeki bir davanın neticesi

Ağaoğlu Ahmet Bey ve arkadaşları dün beraet kararı aldılar

"Akın,, ve "Son Posta,, gazeteleri aleyhine müddei umumilikçe açılan matbuat kanununa muhalif hareket davalarına ait muhakeme, İstanbul ikinci ceza mahkemesinde, dün öğleden sonra bitmiştir.

Dava, "Akın,, gazetesinin 31 mayıs tarihli ve üç numaralı sayısında çıkan "Vazife,, serlevhalı bir baş makaleden dolayı açılmıştı. "Son Posta,, da, bu baş makalenin bir kısmını, "İster inan, ister inanma!,, sütununda neşrettiği için, mahkemeye verilmişti.

İlk muhakeme celsesinde, Akın sahibi, umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü Yusuf Ziya, Son Posta sahibi Ali Ekrem ve neşriyat müdürü Halil Lütfi Beyler, sorguya çekilmişler, baş makaleyi yazan Akın baş muharriri Ağaoğlu Ahmet Bey, müderris sıfatile Darülfünundaki imtihanlarda hazır bulunduğundan, mahkemeye gelememiş, sorgusu düne kalmıştı.

Dünkü muhakemeye, dava edilenler, vekillerile beraber gelmişlerdi.

Ağaoğlu Ahmet B.in hüviyeti tesbit edildikten sonra, müddeiumumi likdava ve muhakeme telebnamesi tekrar okundu. Bunda, "Vazife,, serlevhalı baş makalenin, memurlar hakkında suizanni davet eder müphem bir tarzda yazıldığı ve şark ile garp arasında farklardan en büyüğünün, vazife hissinin oradaki inkişafı olduğu şeklinde bir mukayeseye girişilerek, tecavüzkâr vaziyet alındığı kaydediliyor, yazılan şeyler, matbuat kanununun otuzuncu maddesine uygun görülüyordu.

Ağa oğlunun cevabı

Reis Hâmit Bey, Ağaoğlu Ahmet Beye sordu:

— Okunanı işittiniz. Buna karşı ne diyeceksiniz, Ahmet Bey?.

Ağaoğlu Ahmet Bey, ayağa kalktı:

— Ben, dedi, müddei umumi beyin bu tefsir ve telâkkisine hayret ederim. O makale, sadece içtimaî bir illetin tahlil ve tesbitinden ibarettir.

— Memurlar hakkında suizan uyandırır, diyorlar. Uyandırmaz mı?.

— Makale, heyeti umumiyesi itibarile, alelumum şarkta ve bu arada bizde de, vazife hissinin Avrupadaki gibi inkişaf etmediğini gösteriyor. Bu kanaatimi, müşahedeye müstenit olan bu kanaatimi, huzurunuzda da tekrar ederim.

Yazdıklarımda, memurların şahsiyeti maneviyesini istihdaf yoktur. Maksadım, efradı milleti intibaha davet etmektir. Eğer vazife hissi, bizde de, meselâ Almanlarda olduğu gibi inkişaf ederse, mesaimizim verimi, şimdikinden altı kere daha ziyadeleşecektir. Makalem, tenkit mahiyetindedir,.

Bir nokta

"Vazife,, serlevhalı baş makale okundu. Bunun okunması tamamlanınca, reis Hâmit Bey, bir nokta hakkında izahat istedi:

— Makale, "Allo, Allo,, diye bir muhavere ile başlıyor. Bu muhavereyi, neye müsteniden yazdınız. Böyle bir hâdise olmuş mudur?.

— Ben, böyle hâdiseler olduğunu gördüm. Ancak, memurları, heyeti umumiyeden ayırarak, hususî bir sıfatla itham etmek istemediğim, yazışımdan bellidir. Şu veya bu daire, şu veya bu müessese, diye bir tahsis de yoktur. Heyeti umumiye itibarile, bütün şarkta vazife hissinin tetkik ve tahlili, bunu telâkki edişin tenkidi.. O kadar!..

Müdafaalar

Müddei umumiliğin mütaleası alındı. Muavin Ubeyt Bey, dava talepnamesinde yazılanları tekrarla, ceza istedi. Vekiller müdafaaya davet edildi.

Önce "Akın,,nın vekili Sıddık Sami Bey, müdafaasını yaptı. Bir makalenin yalnız bir kısmını alarak, altını üstünü ve muhtelif kısımların biribirlerine bağlanışını düşünmiyerek mana çıkarılması doğru olmadığını, heyeti umumiyeden mana çıkarmak lâzım geldiğini söyledi.-Teşkilâtı esasiye kanununun 73 üncü maddesindeki tefekkür serbestliği esasini teşrih etti. Matbuat kanununun 30 uncu maddesinin ilmî mülâhaza ve tenkidi takyit etmediğini, içtimaî bir marazın hüsnüniyetle ve önüne geçilmesi temennisile ortaya konulmasının suç teşkil etmediğini ileri sürdü.

"Son Posta,,nın vekili eski Adliye müsteşarı Ferit Bey de, suç unsurlarının tasnifi yolunda Sıddık Sami B. tarafından yapılan müdafaaya iştirakle, "içtimaî her hangi bir nakisenin tetkiki, suç teşkil etmez. Şark ile garp arasında bazı noktalardaki farklara işaret olunabilir. Burada mevzuu bahsolan, Türkiye memurları değil, sadece bir haleti ruhiyedir. Hakikî ve şahsî bir kütleyi istihdaf etmiyor. Verilecek beraat kararının müekkillerimede teşmilini isterim,, dedi.

Bundan sonra Ağaoğlu Ahmet Bey, müddei umumiliğin mütaleasına bir şey ilâve edip etmiyeceğini sordu, "hayır!,, cevabını alınca "o halde son söz benim!,, diyerek şunları söyledi:

— Cümhuriyetin istinat ettiği ana kanunun, teşkilâtı esasiye kanunun 32 inci madedsinde vatandaşların hakları tesbit edilmiştir. Orada, serbestii tefekkürden, bunların icra vasıtası olan kelâm ve kalemle kontrol yapmak hakkından da bahsi vardır. Bu hak ve selâhiyet verilmiştir. Gerçi bu hürriyetler, mutlak değildir. Bunları takyit edici nazım kanunlarda mevcuttur. Ama bu nazım kanunlar, ana kanuna münafi olarak tefsir edilemez.

Meselâ, ben "Türk fakirdir, memleketteki servet menbaından daha fazla istifade çarelerini aramalı, Türki zenginleştirmelidir,, dersem, bundan Türk milliyetini tahkir, Türklüğü tahkir manası çıkar mı? Müddei umumilik bundan dolayı beni mahkemeye sevkeder mi? Bence, bunda suç mahiyeti olmadığı gibi "vazife,, makalemde yazdımlarımda da suç mahiyeti yoktur. Orada yazılanlar, böyle bir davaya- mevzu teşkil etmemeli idi. Ben, bir haleti ruhiyeden bahsettim. Esas, budur, ifadesi, tenkittir. Tecavüz değildir.

Muavin Ubeyt Bey, "mütaleamız varittir,, dedi. Reis Hâmit B. muhakemenin bittiğini bildirdi.

Hâmit, Haydar, Naki ve H... met eyler, kısa bir müzakereden sonra, makalenin sadece içti... bir tahlil ve tenkit mahiyetinde ... duğu noktasından ittifakle, beraet ... kararı verdiler. Ağaoğlu Ahmet B. "Çok teşekkür ederim,, dedi.

Ceza kanunu

Tadilden ancak 60 ki... istifade edecek

Ceza kanununda yapılan de... likler, dün İstanbul müddei u... miliğine bildirilmiştir.

İstanbul müddei umumiliği ... mat şefi İsmail Hakkı, muavi... den Salim ve Celâl Beylerden ... şekkül eden komisyon, 698 m... kûmun dosyasını gözden geçir... tir. Neticede, bunlardan 60 ki... yapılan tadilâttan istifade ede... tesbit edilmiştir.

Bu 60 kişiden 15-20 kadarı, ... men tahliye olunabileceklerdir... cak, kanununun bazı maddeleri... yapılan değişikliğe göre ceza... azalan mahkûmlar, önce te... mahkemeye verilecekler, ceza ... detleri mahkemece indirilecek, ... ra serbest bırakılacaklardır. Bu... hakkındaki bu muamelenin bu... tamamlanması muhtemeldir.

Limon Kralının muhakemesi

Limon kralı Diyamandinin m... hakemesine dün öğleden so... gümrük ihtisas mahkemesinde ... vam edilmiştir.

Haydarpaşa ve İstanbul gü... rük müdürlüklerinden gelen te... kereler okunmuş, sabık muha... müdür muavini İbrahim Reşat ... yin gümrükten geçen limonla... ne şekilde çıkarıldığı ve kolcu ... ile muhafaza memurlarının va... ve salâhiyetleri hakkındaki şa... deti dinlenilmiştir.

Muhakeme müfettiş Reşat ... yin dinlenilmesi için 29 hazi... perşembe günü saat ona bıra... mıştır.

Bir dava ve bir tertip yan...

"Son Posta,, gazetesi aleyhi... bir istatistiki bazı yerlerini değ... tirmiş olarak neşretmediği kay... açılan dava, dün İstanbul iki... ceza mahkemesinde neticelenmi... tir.

Bu değişikliğin kasti olarak y... pılmadığı, tertip yanlışlığı ma... yetinde olduğu neticesine varıl... beraat kararı verilmiştir.

Eroincilerin muhakeme... bugüne kaldı

Eroin kaçakçılığına ait muha... meye dün İstnabul Ağır ceza m... kemesinde devam edilecek, şa... ler dinlenilecekti. Daha önce gö... len davalar uzadığından, bilha... karısı İclâl Hanımı öldürme... suçlu Şevket Beyin muhake... çok uzun sürdüğünden, bu da... bakılma sırası gelinceye kadar ... at on sekiz buçuğu bulmuştur.

Suçlular, on sekiz buçukta m... keme huzuruna getirilmişler, ... rada vekilleri, vaktin geçikme... dinlenilecek şahitlerin on dör... olması itibarile, muhakemen... gün tehiri zaruri olduğunu sö... mişlerdir.

Mahkeme, bu isteği kabul et... muhakemeyi bu sabah saat on ... çuğa bırakmıştır.

Kadıköy Mektubu

Burası neşesini, şuhluğunu kıskançça saklamış bir Cennet parçası ..

İki senedenberi bu şirin kasabayım ve onu kâfi derecede etüt miş bulunuyorum. Karışık sebep rden ötürü İstanbulda yerleşmee ve onun hemşehiri olmıya kar verdiğim zaman şöyle düşün im:

İstanbul tam ve mutaassıp müslü mandır. Beyoğlu Kızıl kâfirdir, ğunyon Kadıköy ise hem kâfir hem müslümandır; onun kâfirliği le müslümanlığı da mutedildir. Asırlar ve asırlar içinde nefsi İs anbulu sarsan ihtilâllerin hiç biri Kadıköyde doğmamıştır; hattâ o anlı ve büyük ihtilâllerin sarsıntı ve serpintisi buraya taşıp uzana amamıştır; mahut 31 Mart vak'ası bile şen ve şuh Kadıköyün zevkini ve keyfini bozamamıştır.

Yalnız Fethi Beyin Serbest fırası türedeği zaman onda, o güne adar görülmemiş olan heyecan ve faaliyet canlandı ve kendini göster di. Intihap için ilk kavga burada oldu, ilk kafa, göz burada yarıl dı ve patladı; lâkin bu hiç hoşa git meyen uğursuz hâdiseyi gene Ka dıköylüler doğurmadılar, onlar bu biçim işlerde kısırdırlar..

Güzellik, incelik ve sükûnet yuvası olan bir yerde ne taşkınlık ne taşkınlar doğamaz.

* * *

Kadıköy benim gençlik hatıralarımı da canlandırır. Daha talebe iken İstanbulun en çok sevmiş ve beğenmiş olduğum yeri Kadıköydür. Yazın hemen her cuma samimi arkadaş ve dostlarla buraya gelir, neşeli bir gün geçirirdik.

Kadıköy bugünkü gibi o zaman da şen, şuh ve serbestti; içtimaî hayat ilk defa bu güzel kasabada doğmuştur; bunu doğuranda bu ateşli yuvanın ateşin kadınlarıdır.

Kadıköy doğduğu gündenberi ateşini, neş'esini, şuhluğunu, kibarlığını ve inceliğini kıskançça saklamış bir cennet parçasıdır.

Kadıköylüler bu iddiadadırlar: Beyoğlu bize yetişmek için daha elli yıla muhtaçtırlar!

Bu iddia çok doğrudur.

Beyoğlu caddelerini, akşamları en cazip tuvaletleriyle taşacak gibi dolduran koket ve kokotların 9075 i Kadıköylüdürler. Şu halde bu şirin kasabaya en doğru bir ad ve san vermek için ona Kadıköy, denilmelidir.

* * *

Kışın bir eğlence yerine malik olmıyan Kadıköy, güz, yaz ve bahar mevsimlerinde bahtiyardır. Kalamış koyu tabiat güzelliğinin dilrubalığını nefsinde tamamen toplamıştır; bu koy ilâheler ve periler uğrağıdır.

Akşamları buralarda tenezzüh eden kadınlar koyun bir fışkırma ile karaya attığı ilâheler gibidirler.

Burada oturanlar tabiaatin ve güzelliğin zorlamasiyle şair, ressam ve musiki aşıkı olurlar. Eğer bizde güzel sanatlar alıcısı olsaydı, emin ve kaniyim, Kadıköy bunların en ince kudretlilerini yetiştirirdi.

Kadıköy beni bile yeni baştan şair yapmış gibidir.

Geçen yıl, Modanın, bana ilham etmiş olduğu; sade ve türkçe bir manzum tablomu okuyucların çok beğenmiş olduklarını söylemişlerdi; aziz dostların bir kısmı da dedikodu yapmış ve beni dile getirmişlerdi. (*). Eğer gerçekten bir âşık olsaydım, bu aziz dostlara karşı ne yapalım:

Rusvalık âşıka ezeli sandır.
Der, onları sustururdum..

İ. Muştak Bey bir gün bana sordu:

— Nasıl dile gidiyor musun?.

Cevap verdim:

— Dile gitmekten korkmuyorum ama, dile gelmekten korkuyorum. Gerçek, Modanın dili tehlikelidir. Bu korku kadınlar için daha ziyade varittir.

Orada âşık arayan kadınlardan birini bana gösterdikleri ve onun hayatı hakkında izahat verdikleri zaman ben bile, şöyle bir dedikoduculuk yapmaktan nefsimi menedememiştim:

Namlı kokotu bu yepyeni asırın
İşte bu farkı melikesinden Mısırın
Modanın Kleosu bu dilrüba fettan.
Öldürmeden vaslını etmededir
rayegân!

Kılıcoğlu Hakkı

H. — Bu mektup uzayacaktır.

K. O.

(*) Bu aziz dostlar arasında "Vakıt,,ın baş yazıcısı M. Asım B.i sayarsam hiç günahına girmem. Tevekelli dememişler: Allah beni dostlarımdan saklasın, ben düşmanlarıma karşı korum.

Sarhoş süvari

Evvelki gün cuma olması dolayısile oldukça kalabalık olan Ok meydanında bir çok eğlenceler yapılmakta idi. Bu arada atla gezenler de göze çarpıyordu.

Bir aralık kalabalık arasına biri atını koşturmıya başlamıştır. Atın altında ezilmemek için kadın erkek bağrışarak koşuşmuşlar, bir çokları da atlıyı azarlamışlardır. Sonradan sarhoş olduğu anlaşılan atlı halkın bu bağrışmasından keyiflenmiş olacak ki atını daha hızla sürmiye kalabalıkları etrafa koşturmıya başlamıştır.

Kadınlar çığlıkla bağırırlarken atlı tabancasını çıkarmış:

— Bağırmayın yoksa...

Diye elini havaya kaldırmış, bu hal herkesi büsbütün korkutmuştur.

Bu esnada birbiri arkasından iki el silâh patlamış, halk birbirine karışmıştır.

Zabıta yetişmiş ve İranlı Hidayet ismini taşıyan bu adamı yakalamıştır.

Yüzerken yaralanmış

Evvelki gün Pavli Adada bir kaza olmuş Cemil isminde bir gencin kafası yarılmıştır.

Cuma dolayısile bir çok fabrika işçileri müşterek bir tenezzüh yaparak Pavli Adaya gitmişlerdi. Burada muhtelif eğlenceler yapılmış ve denizde yüzülmüştür. Cemil Efendi, derin olduğunu zannettiği bir yere kayıktan balıklama atlamış, fakat daha kendisi su yüzüne çıkmadan kanlar fışkırmıya başlamıştır.

Cemilin atladığı yer sığ olduğu için başı bir kaya parçasına çarparak yarılmıştır. Yaralı derhal Büyük Adaya götürülerek tedavi altına alınmıştır.

Polis Haberleri

Bir hamal gibi ..

20 okka esrar kaçırırken yakalandı

Evvelki akşam Sirkeci vapur iskelesinde 20 okka esrar yakalanmıştır. Hamal kıyafetli bir adamın omuzuna yüklediği bir bavulla geç vakit sandaldan çıkması muhafaza memurlarından birinin dikkati nazarına çarpmış hamalın yanına yaklaşarak bavulu muayene edeceğini söylemiştir. Bu hal karşısında hamal kıyafetli adam hiç şaşırmadan:

— Anahtar önde giden sahibinde. Bavul dursun anahtarı alıp geleyim! demiş ve bavulu yere bırakarak tramvay yoluna doğru koşmuştupr.Aradan dakikalar geçip te meçhul adam gelmeyince bavul açılmış, içinde 20 okka esrar bulunmuştur.

Tahmine göre, bavulu bırakan adam kaçakçıdır. Ve şüpheyi celbetmemek için hamal kıyafetine girmiştir. Bavulu limandan transit geçen bir ecnebi vapuruna verecekti. Muvaffak olamayınca rıhtıma dönüyordu.

Bakır çalarken ..

Ortaköylü Süleyman, Çiftlik parkı yanındaki kulübelerden bakır çalarken yakalanmıştır.

İsmail ile metresi

Bülbülderede İsmailin evinde araştırma yapılmış, 175 dirhem esrar bulunmuştur. İsmail ve metresi Eftimya yakalanmıştır.

Silâh aranması

Evvelki gece şehrin muhtelif semtlerinde silâh aranmış ve bir çok kimselerin üzerinde kama ve sustalı çakılar bulunmuştur. Küçükpazarda yapılan bir aramada TuzlalıHasanın üzerinde bir bıçakMehmedin üzerinde sustalı bir çakı, hamal Hasanın üzerinde de bir sustalı çakı bulunmuştur.

Tahtakalede Şeyh Davut hanında yapılan aramada da Hacının üzerinde bir kama, Çarşambada Osmanın üzerinde bir bıçak, Lâlelide Cümhuriyet cadedsinde Hasanın kahvesinde Artinin üzerinde bıçak, Çadırcılarda Sarnıçlı handa odabaşı Ahmedin üzerinde bir bıçak bulunmuş ve hepsi yakalanmışlardır.

§ Çorlu 27 plâka numaralı otomobil Bayazıttan Çorluya gitmekte iken 3310 numaralı şoför Alinin idaresindeki otomobille çarpışmıştır. Çorlu otomobili hasara uğramıştır.

§ Hürriyet tepesinde Bulgar hastanesi önünde henüz ismi anlaşılmıyan biri bindiği atla Zekeriya isminde birine çarparak yaralamıştır. Zekeriya hastaneye kaldırılmıştır.

§ Taksimde Macar caddesinde Arnavut sokağında oturan terzi Hasan kızı 4 yaşında Aris evin ikinci kat taraçasından düşerek ağır surette yaralanmıştır.

§ Şoför Mehmedin kullandığı 1323 numaralı otomobil seyyar satıcı Markoya çarpmış, başından yaralamıştır.

§ Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde yapılmakta olan bir apartıманda çalışan amele Alinin başına kiremit düşmüş, yaralamıştır.

Kurt, Kuzu, Kartal Kavgası

Muharriri : Ömer Rıza

— 29 —

Kalip, sisten istifade ederek kapıya yaklaştı. Ve bir deriden keseyi bütün kuvvetile yukarıya attı. Kese, Meryemin ayak ucuna düştü. Meryem çömelerek kesenin ağzını dişlerile açtı. İçinde bir parça ekmek ve suyla dolu bir deri kap vardı. Ekmeği kemirdi, fakat suyu içemedi. Çünkü kabı açamadı. Ellerini çözmek için bir çare bulmak lâzımdı. Meryem ayağa kalkarak elindeki zinciri, sütundaki demir çengele sürmeye başladı. Sürttü, sürttü. Bütün gün durup dinlenmeden iki demiri biribirine sürttü. Kolları acıyor, şişiyordu. Fakat Meryem ağlıya ağlıya, canı acıya acıya, demirleri sürtmekte devam eti, anca! akşam üstü elindeki demiri iyice aşındırmış ve kolunu çıkarabilmişti.

Romalılar da bu kızın kim olduğunu merak ettikleri için kapıya yaklaşarak bağırmışlar, ve onaniçin bu halde olduğunu sormuşlar, Meryem onlara lâtince anlatmıştı:

— Bir Romalıyı ölümden kurtardığım için beni buraya attılar!

Yahudiler yaklaşan Romalılara oklar atmışlar, fakat Romalılar Meryemin sözlerini duymuşlardı.

Yahudiler sisten istifade ederek toplandılar. Bunların dört bini mabedin "Israil avlusu,, nda birleşerek onun kapıları ile Nikannorun kapılarını bir anda açmışlar, kadınlar avlusuna geçmişler, Romalıları koğmuşlar, Romalılar da mukabil taarruza geçmişlerdi.. Titus bütün kuvvetiyle ilerliyerek münadiler vasıtasiyle yahudilerin teslim olmasını istedi. Bu sayede mabet kurtulacaktı.. Yahudiler, teslimiyeti kabul etmiyeceklerini ilân ederek hasımlarile döğüşmüşler, muharebe bütün gün devam etmişti.

Meryem kollarını o demirden kurtarmağa muvaffak olduktan sonra bir kaç yudum su içmiş, ve gerisini muhafaza etmişti.

Meryem, belini saran zincirden kurtulmanın yolunu düşünmeğe başladı. Meryem bu işle meşgul iken yahudiler kapılarını bir daha açarak hamle ettiler. Bu onların hayat ve memat hamlesi idi. Fakat Romalılar, bir çelik tufanı gibi bunları karşılamışlar, yahudiler geri dönmek istemişler, Romalılar onların peşini bırakmıyarak ilerlemişler, ve yahudi beytullahının eşiğine kadar varmışlardı. Ölen, yaralanan ve yıkılanların hesabı yoktu. Romalıların bütün rast geldiklerini biçerek beytullaha vardıktan sonra yahudiler son dakikanın hulûl ettiğini anlıyarak silâhlarını bırakıp kaçmağa başladılar. Demek ki Yahova kavminden feragat etmişti.

Kaçanlar, ya şehrin yukarı kısmına gidiyor, yahut Romalıların mızrakları ucunda can veriyorlardı..

Bir kaç yahudi beytullaha iltica etmek istemişler, Romalılar bunları meşalelerle takip etmişler, askerlerin biri mabedin pençerelerinden birine ateş vermiş, bir kaç dakikada Yahovanın evine ateş sirayet ederek içini kızgın bir fırına çevirmişti.

Tam bu sırada, başı açık, beyaz elbiseli bir adam:

— Yol verin, yol verin!. Diye bağırarak at sırtında ilerliyor ve elinde fil dişinden bir sopa taşıyordu. Onun ilerisinde Roma kartalını tutan bir zabit gitmekte idi. Bu bizzat Titus idi. Her tarafta yangınlar alev saçıyor, kanlar dökülüyor, ve Titusun kan dökülmemesi, can yakılmaması için verdiği emirlere aldıran bile olmuyordu..

Mabedin her tarafı ateş içinde idi. Mabet, kül oluyordu. Mabedin altın kaplamalı kapıları açılmış ve Jehovanın son harimi, son yuvası yad ellere düşmüştü.

Titus mütemadiyen ilerliyor ve bir avludan bir avluya geçiyordu. Kendisi "Sırrülesrar,, yani mabedin en gizli, en mukaddes köşesine vardığı zaman emretti:

— Altın şamdanları dışarı çıkarınız, çünkü ilâh yurdundan çıktı.. çıktı..

Dedikleri derhal yapıldı!.

Bin yüz otuz senedenberi Movâ tebesinde duran mabet, bir alev, bir yığın duman olmuştu. Burada takdim olunan adakların en müthişi, bu mabedin yanması idi!. Askerler mabedin altınlarını ve müzeyenatını, mukaddes evaniyi topluyor ve ipek perdelerini parçalıyorken yahudiler oldukları yer de ölüyor ve mahvoluyorlardı.

Kılıç altında mahvolan yahudiler enin içinde can veriyorken Romalılar zafer sayhalariyle şâdgâm oluyorlardı. Hepsi bağırıp çağırıyor, müthiş bir yangının çatırtıları gibi feryat ediyorlardı. Her yerden sütun sütun alev yükselmekte idi. Nihayet bütün mabet müthiş bir alev tufanı olmuş, ölülerden başka onun yanında durabilecek bir kimse kalmamıştı.

Bu kadar haşyet verici bir manzara nâdir görülebilirdi. Öldürülmiyen bir kimse kalmamıştı. Yalnız şehrin yukarı tarafında birkaç bin yahudi bulunuyor, bunların hepsi de ağlıyor, sızlıyor, hepsi feryat ediyrlardı.

Meryem bu manzarayı temaşa ede ede ona tahammül edemez olmuştu. Alevler onun gözlerini körletecek derecede kuvvetli idi.. Onun hayatta görebileceği yegâne medetkâr, deriden kese içinde kalan bir yudum su idi. Meryem suyu son damlasına kadar içti ve olduğu yerde bihuş kaldı.

Meryem tekrar kendine geldiği zaman ortalık ağarmıştı. Dünyanın en muhteşem âbidesi olan mabedin enkazından, bulut bulut kara dumanlar ötede beride alevler ile yükselerek fezayı kaplıyordu.. İsrail avlusu ölülerle o kadar dolmuştu ki Roma askerleri bir halı çiğner gibi bunların üzerinden yürüyor, yahut bunlardan kurtulmak için onları yangınlara yuvarlıyorlardı. Kurban sahresinin üstünde mızrağa benzer bir sırığın tepesinde iki yılan kıvrılıyor yılanların tepesindeki küre östünde kanatlarını germiş bir kartal görünüyordu. Romalı askerler bu israil oğullarının mihrabı önünde Roma sancağına tapmakta idiler. Birdenbire bunların önüne parıl parıl parlıyan sırmalarla süslenmiş zabitler içinde at sırtında giden bir sima belirdi ve bütün askerlerle zabitler bağırdı:

— İmparator Titus, imparator Titus!.

Titus kazandığı zafer sahnesinde askerleri tarafından Sezarlığa yükseltilmişti.

(Devamı var)

Iktısat Konferansında Türkiye

Dünya iktısadı ve iktısadî buhran hakkındaki fikirlerimiz

— 17 —

1913 = 100

	1927	1928	1929	1930
Buğday fiatı	115	130	142	81
" unu	171	143	155	103
" Ekmeği	197	200	200	200
Canlı domuz	100	104	112	96
Janbon	129	147	129	128
Pamuk	152	155	136	77
" ipliği	186	185	186	178
" örgüleri	199	199	199	191
Dana derisi ham)	133	133	92	76
" (işlenmiş)	198	185	240	222
Dana derisinden mamûl ayakkabı	209	218	218	209

İstanbuldaki fiatlarda da buna müşabih hareketler tesbit edilmiştir.

1913 — 14 = 100

Zahire ve hububat fiatları	1.466	727
Hayvanat gıda maddeleri	1.274	903
Nebatî gıda maddeleri	1.955	1484
Mevaddı nesciye	1.492	1440
İthalât maddeleri	1.496	1407 (Vasatî)
İhracat maddeleri	1.077	808 (Vasatî)
Dahilî istihlâke mahsus müstahselâtı dahiliye maddeleri	1.533	901 (K. Sani)

Fiatlardaki bu hareket bütün memleketlerde ehemmiyetsiz farklarla birbirine müşabihtir.

Ziraî gıda ve iptidaî madde fiatlarının düşüklüğü bunların sürüm ve istihlâkini tezyit etmesi icap ederken istihsal ve toptan fiatlarla mamul madde ve perakende satış fiatları arasındaki büyük fark ve nisbetsizlik yüzünden sürüm kabil olmıyor, mallar yığılarak müşkül olan vaziyet bir kat daha vehamet kesbediyor.

Bu mühim mahzurun izalesi için de gerek millî ve gerek beynelmilel tedbirlerle tevziat sisteminin ıslahı lâzımdır. Malların müstahsilden müstehlike en kestirme yollardan gitmesinin temini için de kooperasyon prensibine müstenit teşekküllerin faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Himaye siyaseti

Bu vaziyete mukavemet edebilmek için bilhassa tediyat bilânçolarının muvazenesini temin ve millî mahsulâtın himayesi maksadiyle son iki sene zarfında hemen bütün memleketler tarafından tatbika başlanılan müfrit himaye sistemleri beynelmilel mübadeleyi felce uğratacak derecede tahdit ederek buhranı büsbütün çıkmaza sevketmiştir.

Buhranın izalesi için beynelmilel teşebbüsler

Umumî ve ziraî buhranın izalesi için beynelmilel tedbirlerin ittihazı zarureti her memleketçe takdir edilmiş, Milletler Cemiyeti ve Roma beynelmilel zirat enstitüsü teşebbüsiyle 1930 senesinden beri Varşova, Roma, Prag, Londra, Cenevre ve nihayetŞtrezada müteaddit beynelmilel konferanslar toplanmış fakat her memleketçe şayanı kabul olabilecek kabili tatbik teklifler vaki olmadığından ve diğer bazı siyasî sebeplerden dolayı bunların hiç biri müsbet bir netice temin etmemiştir.

Ancak bu toplanmaların, buhranın izalesi için beynelmilel anlaşmanın zarurî ve mumkün olduğu kanaatini takviye ve bu vadide faydalı tetkikler neticesinde bir çok hakikatlerin tebarüz etmesile beynelmilel teşriki mesaiye müsait bir zemin hazırlamak hususunda, çok kıymetli ve çok faydalı semereler verdiği gayri kabili inkârdır.

Buhranın izalesi çareleri

Umumî ve millî noktai nazardan tetkik edildiği zaman buhran haricî ve dahilî sebeplerden tevellüt etmiş olduğundan izalesi çareleri arandığı zaman da umumî yani beynelmilel, ve hadilî yani millî tedbirlerin ittihazı mevzuubahs olur.

Yukarda ziraî buhranın umumî sebepleriyle dünyada husule getirdiği vaziyetin esasları kısaca zikredildikten sonra izalesi için ittihazı lâzım gelen beynelmilel tedbirlerin ana hatlarını mütalâa edelim.

Buhranın başlıca sebepleri Surproduction, ve buna nisbetle istihlâkin azlığıdır. Binaenaleyh buhranın izalesi çarelerini bulmak için gene bu iki âmilden mütevellit mahzurların bertaraf edilmesi çarelerini aramak lâzımdır.

Surprod. 1 — Yukarda izah edildiği veçhile istihsal, bilhassa harp dolayısile fiatların yükselmesi tesiri altında artmıştır. Tabiî seviyesini aşmış olan fiatlar sayesinde istihsal masraflarının da tezyidi mümkün olmuş ve normal zamanda elverişli olarak işlenmesi kabil olmıyan sahalarda ziraat başlamış ve istihsalât bu suretle "Fercé,, edilmiştir. Fiatlar buhran dolayısiyle tabiî seviyesinden aşağı düşünce aynı şarait tahtında en ziyade müteessir olması icabeden çiftçiler en yüksek istihsal masrafı ihtiyar etmiş olanlardır ve binnetice gayri tabiî şarait altında başladıkları ziraati terketmeleri beklenir ise de sanayie nisbeten ziratin zamanın şartlarına tetabuk kabiliyetinin az ve bati olması yüzünden mühim sermaye ile başlanılmış bir ziraat sisteminin tadili gene sermaye ve zamana muhtaçtır.

Muayyen mahsulâta ait sahanın ancak tabiî ve iktısadî şartları müsait olan yerlere hasrı ile hakikî ihtiyaca göre tanzimi beynelmilel anlaşmalarla ittihaz olunacak tedbirlerin en ideali olmakla beraber böyle bir neticenin elde edilmesi hususundaki müşkülâtın da büyüklüğü âşikârdır. Yüksek masraflarla alabildiğine mahsul alıp bunları elden çıkarmamak ve yahut imha etmek gibi elim neticelere nazaran mevzuubahs olacak, bazı yerlerde ziraat sistemlerinin değiştirilmesi ve hattâ, ancak ticarî kazanç arzusu ve spekülâtif gayelerle teşvik edilmiş olduğu yerlerde ziraatin terki gibi tedbirlerin, dünya iktısadiyatı için çok faydalı olduğu kanaatindeyiz.

Esasen bu prensip dünya umum ziraat sahasının tahdidini ifade etmez. Gaye pahalı ziraat yerine ucuz ziraatin ikamesidir.

Binaenaleyh netice itibariyle tahdit yoktur. Tanzım vardır.

Bu prensip kabul edildiği takdirde,

a — İstihsal tanzim edilmiş bulunacak ve bunun neticesi olarak ziraat (Extensif) leşmemekle beraber istihsal masrafları azalacak.

b — Stoklar eriyecek ve fiatlar düşmiyerek yükselmeğe yüz tutacak.

c — Fiat temevvücü asgarî bir hadde inecek ve fiatlar mutedil ve tabiî bir seviyede kalmakla beraber çiftçiye kazanç temin edecektir.

d — Millî ziratlerin himayesi de mutedil bir şekil alacak ve bu sayede beynelmilel mubadele canlanacaktır.

e — Beynelmilel mübadelelerin artmasiyle itimat iade edilerek para ve beynelmilel kredi meselelerinin halli kolaylaşmış bulunacaktır.

Istihlâkin tezyidi

Ziraî mahsulâtın istihlâkinin tezyidi başlıca dört meselenin halline mütevakkıftır:

1 — İstihsal masraflarının haddi asgariye inmesi ve fiatların tabiî seviyede tutunması,

2 — Tevziatın tanzimi,

3 — Satın alma kabiliyetinin iadesi,

4 — Himaye usullerinin tabiî ve mutedil hadde indirilmesi.

Fiatların tabiî seviyesinden maksat, surproductionun izalesi için tarif olunan prensip dairesinde elde edilen mahsullerin istihsal masraflarına mutedil bir kazanç ilâvesile fiatların ihraz ettikleri seviyedir.

İstihsal masraflarının haddi asgariye indirilmesi bu seviyenin muhafazası hususunda en mühim âmildir. İstihsal masraflarının inmesi için de:

a) Her mahsulün en müsait tabiî ve iktısadî şerait altında yetiştirilmesi,

b) Teknik terakkiyattan azamî derecede istifade edilmesi.

c) Çiftçi esviyesinin yükselmesi,

d) Ziraatin kapitalist ve spekülâtif teşebbüslerden kurtarılması ile umumiyet itibarile familya işletmesi (Familienwirtschft) esasına istinat ettirilmesi,

e) Müsait bir beyenlmilel kredi sisteminin teessüsü lâzımdır.

2 — Tevziatın tanzimi için de:

a) Gene çiftçi seviyesinin yükselmesi,

b) Millî ve beynelmilel sahalarda bilhassa satış kooperatiflerinin inkişafının azamî derecede teshili,

c) Nakliye vesait ve tarifeleri nin beynelmilel ve millî iktısadın icabatına göre halli icap eder.

3 — Satın alma kabiliyetinin iadesi:

Satın alma kabiliyetinin yukarda yazılı olan çarelerini hüsnü tatbikine ve ihtiyaca muvafık bir beynelmilel siyasî kredi sisteminin teessüsüne bağlıdır.

4 — Protectionnisme: Dünyanın iktısadî bünyesi bu günkü siyasî taksimata tekabül etmediği için hiç bir memlekette Autarchei'nin teessüsü kabil değildir. Bu gün tam manasile iktısadî bir vahdete malik hiçbir memleket olmadığı iddia edilebilir. Binaenaleyh beynelmilel mübadele zarureti vardır. Bugün cari olan millî ve beynelmilel iktısadî ahkâm himaye siyasetinin (eüstrêee) bir hadde varmasına ve umumileşmesine sebebiyet vermiştir. Fakat bu ifratın aksülâmeli mahzurlu neticelerini hissettirmekte gecikmemiştir. Himaye sistemlerinin hiç olmazsa mutedil bir hadde ircaı lâzımgeldiği hususundaki kanaat umumîdir. İtimadın teessüsü ve bir beynelmilel kredi sisteminin tatbikine kadar himaye sistemlerinin tamamen kaldırılamıyacağı kanaatindeyiz.

Maksadımızı daha konkret bir surette ifade etmek için, Streza ve ondan evvelki beynelmilel konferanslarda kabul olunan esasların gayeyi teminden çok uzak olduğunu itiraf etmek lâzımdır. Mesele Avrupanın merkezî ve şarkî memleketlerine ve bunların alacaklarına münhasır bir mesele değildir. Ziraî buhran da yalnız buğday buhranı değildir. Bütün ziraî mahsulâta şamildir. Binaenaleyh teklif ve kabul olunacak tedbirler her memleketi ve her mahsulü kavramalıdır. Strezada teklif edildiği gibi "Préférence,,ın yalnız hububata teşmili dünya buhranı noktai nazarından hiç bir mana ifade etmiyen yarım tedbirden ibarettir:

Bütün insanlığı tatmin edecek mahiyette konkret ve objektif tedbirler mevzuubahs olmadıkça buhranın izalesi bir hayalden ibaret kalacağı kanaatındayız.

Memleket Haberleri

Ispartada ilk mekteplerimizin sergisinde nefis elişleri, örgüler

İsparta, 19 (Hususî) — İsparta ilk mektepleri Gazi çocuklarının 1932-1933 ders yılındaki emeklerinin kıymetli verimlerini göstermek üzere değerli valimiz Fevzi Byefendinin yüksek himayelerinde ve Maarif müdürümüz Ziya Bey efendinin himmetlerile haziranın 18 inci pazar günü büyük cümhuriyet mektebinde bir sergi açılmıştır.

Açılma merasimine memleketin bütün evlâtları ve çocuk babaları, anneleri iştirak ederek bu güzel teşebbüsü kutluladılar.

Saat 15 te mektebin bahçesinde istiklâl marşı çalınarak merasime başlandı. Talebeden Neriman Hanım güzel bir teşekkür nutku okudu. Müteakiben valimiz bir makasle sergi kapısının kordelâsını keserek sergiyi açtılar. Fırka kumandanı Rüştü ve refikaları hanım da şereflendirdikleri serginin her odası birer birer gezildi.

Her biri üzerinde ince parmaklarının temiz izleri; parlak gözlerinin birer nur parçasını taşıyan maddeten kıymeti az, fakat manen büyük bir kıymet taşıyan nefis elişleri, örgüler, ders vasıtaları bihakkın takdir edildi.

Sergide berayi teftiş İspartaya gelen Maarif müfettişlerinden Ahmet Hikmet Beyefendi de bulundular. Maarifçilerimizin bu olgun başı sergide bir çok tetkike değer noktalar buldular. Bir çok kıymetli irşatlarda bulundular.

Mektebin üst katında toplanan ziyaretçilere; gazoz ikram edildi. İstirahat müddettince yavrularımız sahneden muhterem misafirlerimize güzel şiirler; monoloğlar, temsiller, şarkılar, zeybek oyunları; danslarla iyi bir gün yaşattılar.

Gençlik marşı büyük bir istekle dinlendi. Müsamere çok güzel oldu. Yavrularımız büyük muvaffakıyetler gösterdiler. Sergiyi ziyaret edenlerin mecmuu on bini buldu. Muhterem annelerinin rağbeti yavrularımızı hâlâ sevindir[...]dir.

Bize çok iyi bir örnek gö[...] bediî hislerimizi tatmin ede[...] ginin kıymetli müteşebbisle[...] raretle kutlular böyle kıyme[...] rimlerin temadisini dileriz.

Fuat Bey Sıvas Or[...] müdürü

Mülga Çeme devlet orma[...] miseri Fuat Kâzım Bey Sıva[...] man müdürlüğüne tayin olu[...] tur.

Fuat Bey, Bartından ayrıld[...] sonra bir müddet Zonguldak[...] evi müdürlüğünde çalışmış, [...] çekilerek Ankaraya gitmişti[...] karada yeni memuriyeti ken[...] tebliğ edilen Fuat B. Zongu[...] gelmiştir. Samsun yoluyla [...] hareket edecektir.

Zonguldak Belediy[...] reisliği

Zonguldak 20 — Yeni be[...] meclisi, belediye reisliğine [...] azasından operatör Dr. Hay[...] yi intihap etmiştir.

Hayri Bey, evvelce mem[...] hastanesi baş hekimi iken şa[...] yin olunmuş ve istifa ederek [...] li şirketi hizmetine girmişti.

Aşık Cemal dolaşıy[...]

Apazarı gazetesi yazıyor:

Eskiden elinde asası boy[...] torbası gezen seyyahlar gibi [...] li saz şairi Aşık Cemal de [...] asası sırtında sazı diyar diya[...] zer ve her senenin sıcak günl[...] de Adamızı ziyaret eder.

Her sene olduğu gibi bu se[...] gazetemizi ziyaret etmiştir.

Aslen İstanbullu olan âşık [...] leketinde ancak bir buçuk ay [...] dar kalabildiğini kışın İzmir [...] na civarında yazın da en çok [...] kazandığı memleketlerde dol[...] ğını söyliyerek gazetemizle g[...] nin yazılmasını rica etmiştir.

Kadıköy icra dairesinden:

Bir borcun temini istifası [...] nında mahcuz olup satılarak [...] ya çevrilmesi mukarrer bu[...] masa ve lavuman ve tezgâ[...] sair perükâr eşyası 1 — 7 [...] cumartesi günü saat 9.30 [...] 10.30 a kadar Kadiköy Muv[...] hane caddesinde 34 No. lu d[...] önünde açık artırmaile satı[...] ğından yüzde iki buçuk resm[...] lavie müşteriye ait olmak [...] taliplerin mezkûr gün ve s[...] mahallinde bulunacak me[...] müracaat eylemeleri ilân olu[...] (4861)

İstanbul ikinci iflâs mem[...] ğundan:

Beyoğlunda büyük Pa[...] kapıda 5 N. da kumaşçı Ma[...] lo mahdumları şirketi hakk[...] iflâsın kalkmasına mahkem[...] rar verilmiş olduğu ilân olu[...] (48[...]

İstanbul ikinci iflâs mem[...] ğundan:

Müflis Vitali Kohenka[...] Galatada Ahen Münih ha[...] mevcut yazıhane eşyasiyle [...] caddede 35 numaralı depo[...] ken bezi ve matara açık ar[...] suretiyle müzayedeye kon[...] lup yazıhane eşyası 27 h[...] 933 salı günü saat 10 da ve [...] ra. yelken bezi saat 11 de [...] caktır. İstiyenlerin mezkûr [...] hanede hazır bulunmaları i[...] lunur. (48[...]

Askerî Fabrikalar ilânları

Askerî Fabrikalar umum müdürlüğünden:

Ticarî muhasebe usulleriyle muamelâtına vakıf askerlikle alâkası olmıyan bir muhasip alınacaktır.

İstekliler mektep şahadetname ve hüsnühâl vesikaları ve istidalariyle en çok 30 haziran 933 akşamına kadar Umum müdürlük zat işleri şubesine müracaatları

(5333-2880)

FAYDA Fennin bir harikasıdır. Her nevi sinek, sivrisinek, tahtakurusu, hamam böceği, bit, güve, arı, örümcek, karınca, kırkayak, çiyan ile kedi, köpek gibi hayvanat üzerindeki pireler, bitler, kümes hayvanatının, ahırların, ambarların içinde mevcut her türlü tüfeylâtı, çiçek, ağaç ve her türlü nebatat üzerindeki böcekleri ve sair bilûmum haşaratı derhal imha ve ifna eder. Yumurtalarını, sürfelerini, tohumlarını tahrip ve izale eder. FAYDAnın kokusu gayet lâtif olup kumaşlar ve ipekliler üzerinde bile katiyyen leke yapmaz. Kuşlar, bebekler ve insanlar üzerinde hiç bir zararı yoktur. FAYDAyı diğer haşarat oldürücü mayiat ile mukayese edilmesi lâzımgelirse gerek kat'î tesiri ve gerek yarı yarıya ucuzluğu ve yerli malı olması hasebile birinciliği kazanır.

Maarif Vekâletinden:

Darülfünun Kimya Şubesi Mezunlarına:

Orta Tedrisat mekteplerinde Fenbilgisi ve Biyoloji Muallimi olmak istiyen Darülfünun Kimya Şubesi mezunlarının 8 - Temmuz 933 de Ankara'da Gazi Terbiye Enstitüsünde açılacak olan Fenbilgisi ve Biyoloji kursuna devamları lâzımdır. Kurs müddeti bir aydır. Hariçten bu kursa devam etmek istiyenlerin ibateleri Vekâletçe temin olunacaktır. Bu kursa devam etmiyen Kimya şubesi mezunları ayrıca Fizik veya Tabiiye sertifikaları almamışlarsa Orta tedrisat mekteplerinde muallimliğe tayin olunmıyacaklardır. Taliplerin 6 - Temmuz - 933 kadar birer istida ile Vekâlete müracaat etmeleri beyan olunur. (2844)

Büyük TAYYARE Piyangosu

15 inci Tertibin 3 üncü keşidesi

11 Temmuzdadır.

Bu keşidede Büyük ikramiye 100.000 Liradır.

Ayrıca: 25.000, 15.000, 10.000 Liralık büyük kramiyeler ve 50.000 Liralık Mükâfat Vardır.

UCUZLUK TEMİZLİK SÜR'AT

VAKIT YURDU KİTAP KISMI ÇALIŞMIYA BAŞLADI

Kitap, Mecmua, Defter, Makbuzlarınızı ve Tabı işlerine Ait bütün istediğinizi Vakıt Yurdu Kitap kısmına veriniz..

Basılıştaki nefaset ve ucuzluğu bir yerde bulamazsınız

Sultanahmet Üçüncü Sulh Hukuk Hakimliğinden:

Emine Servet ve Zehra Hanımlarla Vasfi ve Muhitin Beylerin şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları Aksarayda Yakupağa mahallesinde orta sokakta 1218-5 N. lu ve 195 metre ve 10 santim mikdarında ve heyeti mecmuası 390 lira 25 kuruş kıymeti muhammineli bir kıt'a arsanın izalei şüyuu zımnında füruhtu takarrür ederek müzayedeye vazedilmiştir.. Birinci açık artırması 8—8—933 tarihine müsadif salı günü saat on beşte icra kılınacaktır. Kıymeti muhamminenin yüzde yetmiş beşini bulduğu akdird ihalei katiyesi yapılacaktır. Bulmadığı takdirde en son artıranın taahüdü baki kalmak üzere on beş gün müddetle temdit ile ikinci açık artırması 22 — 8 — 933 tarihine müsadif salı günü saat on beşte icra olunacaktır. Talip olanların kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini hamilen yevm ve saati mezkûrde 933 — 18 N. ile Sultanahmet üçüncü hukuk mahkemesine müracatları ilân olunur.

(4867)

SEYRİSEFAİN

Merkezi İdaresi Galata köprübaşı ß 2623
ŞubeA, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

İzmir - Pire - Iskenderiye Postası

E G E

27 Haziran Salı 11 de

Trabzon Postası

CUMHURİYET

28 Haziran Çarşamba 18 de Galata rıhtımından kalkarlar.

(2911)

ZAYİ — Hüviyet cüzdanımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Beşiktaşta akaretlerde 33 numarada arabacı Nuri

ZAYİ — 19341 No. lu maaş cüzdanımda kullandığım tatbik mühürümü kaybettim. Yenisini kazdıracağımdan hükmü yoktur.

(4850) Hatice

3. K. O.

Satınalma Komisyonu ilânları:

M. M. VE. SA. AL. KOM. dan: Yerli fabrikalar mamulâtından 310.000 metre çamaşırlık bez kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 8 temmuz 933 cumartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektupları ile Ankarada M. M. V. SA. AL. komisyonuna müracatları.

(3080) (2556)

* * *

İzmir Mst. Mev. SA. AL. Kom. dan: 278,600 kilo arpa kapalı zarfla münaksaya konmuştur. İhalesi 8-Temmuz-933 cumartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile İzmirde Mst. Mv. Satınalma komisyonuna müracaatları.

(3095), (2690)

Harp Malûlleri ile Şehit yetimlerine dağıtılacak ikramiye paraları hakkında ilân:

M. M. Vekâletinden:

1 — 1485 numaralı kanuna tevfikan Harp malûllerile şehit yetimlerine verilecek ikramiye parasından şehit yetimlerine ait olan kısmının 21 - Haziran - 933 tarihine tesbit edilen 38997 şehit yetimlerine dağıttırılmasına başlanmıştır.

2 — Bundan başka 930, 931, 932 senelerinde ikramiyesini alamıyan 6332 şehit yetimlerine de o senelerde emsaline verilen nisbette ikramiye verilecektir.

3 — Bu ikramiyelere ait havaleler Ziraat Bankası tarafından icap eden mahallere gönderilecektir.

4 — 22 - Haziran - 933 tarihinden sonra ikramiye talebinde bulunan şehit yetimlerinin hakları 934 senesinde yapılacak tevziat ta verilecektir.

5 — Malûllere ait ikramiye paraları tefsir kararına göre Harp Malûlleri tesbit edildikten sonra iki ay zarfında verilecek ve keyfiyet ayrıca gazeteler ile ilân olunacaktır. (3130) (2910)

90 derece halis limon çiçeği

Hasan kolonyası naziri olmıyan bir harikai san'attir

Hasan levantalarile, lüsyonları yaseminin, menekşenin, leylâğın insanı mesteden hakiki kokularını şamildir. Gliserinli ve Hasan zeytinyağlı gül ve limon Hasan sabunları, Hasan yağsız kremi ve briyantinini ve gözlere sihir ve füson ilka eden Hasan sürmesi, dişlere ebedî hayat veren Hasan diş suyu ile diş macununu musırren isteyiniz. Bütün Hasan ıtriyatı ve Hasan müstahzeratı alemşumul şöhreti haiz olup ve beynelmilel birinciliği kazanan Türkiyenin en şayanı itimat markasıdır.

Mardin Tapu Müdürlüğünden :

Babülcedit mahallesinde Haci Hıdırçelebi oğlu Abdurrazzak ve Numan Çelebi oğlu Haci Abdulhamit Beylerin satacakları hane hududunun mahallen keşfine lüzum görüldüğünden bir diyeceği olanların gazete neşri tarihinin ferdası gününden itibaren on beşinci günü mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (2913)

Kadıköy Malmüdürlüğünden :

Mahallesi	Sokağı	No.sı	Cinsi	Muhammen bedeli icarı şehrisi Lira
Rasimpaşa	Misakımilli	10	Izmir Oteli namile maruf hanı.	50
Caferağa	Moda C.	23 39	Arsa ve bahçıvan odaları 36/7 hisse	40 88

Yukarda gösterilen emlâk icare raptedileceğinden taliplerin 11 - 7 - 933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 2,5 ta satış komisyonuna müracaatları. (2899)

Koru Çamlık
AİLE BAHCESİ

Bostancı istasyonundan sekiz dakika mesafede bulunan güzel çamlık bahçesi açılmıştır.
Sıhhatını sevenler her halde gelmelidir.
Güzel saz çamlık havası ve deniz plâjları
Fiatlar Gayet Ehvendir.

Askerî Lise ve Orta Mekteplere Talebe alınıyor

1 — 1933-1934 ders senesi için Istanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe Liselerile Bursa'da bulunan Bursa Askerî Lisesine Konya ve Erzincan'da bulunan Askerî Orta mekteplerine talebe alınacaktır.

2 — Liseler 9, 10 ve 11 "1, 2, 3,, üncü. Orta mekteplerde 6, 7 ve 8 "1, 2, 3,, üncü sınıfları muhtevidir.

3 — Liselerin muhtelif sınıflarına 600 ve Orta mekteplerin muhtelif sınıflarına da 300 talebe alınacaktır.

4 — Almanca okuyan talebeler tercihan alınacaktır.

5 — Liselerin 11. inci sınıflarına iyi Almanca bilen talebeler alınacaktır. Bu talebeler Liseyi ikmalden sonra yapılacak müsabaka imtihanını da kazandıkları takdirde Askerî mühendis ve Fen memuru yetiştirmek üzere Almanyaya gönderilecekler ve müsabakayı kazanamadıkları takdirde harbiye mektebine giderek zabit çıkacaklardır.

6 — Mektepler leylî ve meccanidir. Talebenin iaşesinden başka giydirilmesi, techizatı ve kitapları hükûmete ait olduğu gibi ayrıca talebeye her ay bir miktar maaş ta verilir.

7 — Liseyi muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler müsabaka imtihanına girerek kazandıkları takdirde Beşinci maddede olduğu gibi askerî mühendis ve Fen memuru yetiştirilmek üzere Almanyaya gönderilirler Buna arzu etmiyenler Harbiye mektebine giderler.

8 — Bütün mekteplerle kaydü kabul mekteplerin bulundukları yerlerde 1/Temmuz/933 tarihinde başlar ve Ağustosun birinde biter. Bununla beraber kadroda münhaller kalırsa ders senesinin devamı müddetince sivil lise ve orta mekteplerden nakil suretile talebe alınmağa devam olunur.

9 — Mekteplerin bulunduğu yerler haricinde askerî lise ve orta mekteplere kaydedilmek istiyenler 1/Haziran/933 tarihinden Temmuz sonuna kadar bulundukları yerlerin askerlik şubelerine müracaat etmelidirler.

10 — Mekteplere girmek için lâzım olan şartları muhtevi kaydü kabul şartnameleri ve muhtaraları bütün askerlik şubelerinde mevcuttur.Talipler askerlik şubelerine ve askerî lise ve orta mekteplere müracaat ederek mezkûr şartları öğrenmelidirler. (2232

Kumbara bütün bir istikbaldir!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Darüfünun mübayaat Komisyonundan :

Mülga Harbiye binasile Haydarpaşada Tıp Fakültesinde mevcut istimalden sakıt eski eşya 5-Temmuz-933 tarihine müsadif çarşamba günü satılmak üzere alenî müzayedeye konulmuştur. Taliplerin eşyayı görmek için öğleden evvel Haydarpaşada Tıp Fakültesinde ve öğleden sonra da Mülga Harbiye binaları dahilinde mevcut ambarlara ve şartnamesini okumak için komisyon kitabetine ve pey sürmek için de yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı muvakkatelerile birlikte mezkûr günde saat on beşte Mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. (2730)

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden :

Pilan ve keşifnameleri dairesinde Sirkeci ve Küçükçekmece istasyonlarına astırılacak (7) adet ilân levhasının tâliki ciheti pazarlıkla ihale olunacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere (% 7,5) teminatlarını hâmilen (27 - 6 - 933) salı günü saat (2) de Galata'da Alım Satım Komisyonuna müracaatları. (2791)

Mardin Tapu Müdürlüğünden :

Mardinli Aligö abonun vefatile veresesinin senetsiz tasarruf ettikleri habale köyünün Babulcevuz mevkiinde vaki bağ yerile görümünün mahallen keşfine gidileceğinden gazetenin neşri tarihinin ferdası gününden itibaren onuncu gün saat 11 de alâkadaranın evrakı müsbitelerile birlikte mahalline gidilecek memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (2914)

Sultanahmet Sulh Mahkemesi Birinci Hukuk Hakimliğinden:
Müddei Tahsin Yesari Beyin ücreti vekâletten alacağı olan 100 liranın tahsili hakkında câri muhakemede müddeaaleyhin Beylerbeyinde yalı boyunda 81, 82 No. lu hanede müsteciren sakin Mevliye ve Dürdane ve Seyide Hanımlar hakkında 401 inci madde mucibince tastir kılınan gıyap kararı üzerine yevmi muhakeme olan 29 — 4 933 tarihinde mahkemeye ibati vücut etmedikleri anlaşılmakla haklarında 402 inci madde mucibince muameleli gıyap kararı tebliğine karar verilmiş ve muhakemeleri dahi 17 — 7 — 933 günü saat 10.5 a talik kılınmış olmakla tarihi tebliğden 5 gün zarfında mahkemeye gelip itiraz dermeyan etmezse mahkemeye kabul edilemiyeceği gibi mahkeme dahi hüküm derecesine glmiş olduğu ilânen tebliğ olunur. (4868)

DOKTOR
HAFIZ CEMAL
Dahilî hastalıkları mütehassısı
Divanyolu N. 118 Telefon: 22398

Sahibi, MEHMET ASIM
Neşriyat Müdürü: I. Safa
VKIT Matbaası — Istanbul